7 EKİM 1969 FİATI : 125 Krş. YIL : 2 - SAYI :

99

FKF Kurultayından önce kongreler devrimcilerin!

9 Ekimde Ankara'da yapılacak olan FKF olağanüstü kurultayına hazırlanan İstanbul'daki fikir kulüplerinden bazıları kongrejerini yapmaktadır. Bugüne kadar yapılan Tıp Fakültesi Fikir Kulübü, İstanbul Yüksek Oğret. men Okulu Öğrencileri Fikir Kulübü ve Hukuk Fakültesi fikir kulübü kongrelerinde devrimciler ezici bir başarı sağlamışlardır. 2 ekim günü yapılan Tıp Fakültesi Fikir Kulübü kongresinde devrimci üyelerin ve İTÜ Oğrenci Birliği Başkanı Tarık Almaç'ın konuşma. sından sonra seçimlere geçilmiş ve yönetim kurulu tamamen devrimcilerden kurulmuş, başkanlığa İbrahim Şahin seçilmiştir. Kurultay delegeliklerine ise, Omer Güven, Selâhattin İsmail, Mustafa Özgür, İsmail Bayar, İbrahim Şahin, Melih Uzel, Kenan Ertuğrul, İlkay Alptekin, Barış Devren seçilmişlerdir. Hukuk Fakültesi Fikir Kulübü kongresi de devrimcilerin başarısıyla sonuçlanmış yöne. tim kurulu ve kurultay delegeleri devrimcilerden meydana gelmiştir.

İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Öğrencileri Fikir Kulübü üçüncü Kurultayı 2 ekimde başladı ye başından sonuna kadar devrimci bir hava içinde geçti.

Kurultay; halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde şehit düşen devrimci kardeşlerimizin anısına saygı duruşunda bulunduktan sonra; Yüksek Öğretmen Okulundaki devrimci hareketin son durumunu gözden geçirdi. Okula yeni gelen ve «İmam.hati-

be neden gitmedin?», «Türkiye'nin kalkınması hakkında neler düşünüyorsun?», «Namaz kılar mısın?», «Besmelesiz kesilen bir horozu yer misin?», gibi sorulara, sınav komisyonunun istediği doğrultuda cevap vermedikleri için geldikleri ilköğretmen okullarına geri gönderilen öğrencilerin durumunu ele aldı. Bu olayı, karşı devrimci güçlerin, bağımsızlık ve demokrasi düşmanlığına dayanan gerici politikanın bir parçası olarak değerlendirdi ve bu olayı kamuoyuna maletmek üzere üyelerine görevler verdi.

Geçmiş dönem çalışmalarının eksikleri, yanlışları eleştirilerek yeni dönem çalışmalarının aşağıdaki ilkeler ışığında yürütülmesi kararlaştırıldı:

— Daha örgütlü, daha disiplinli, daha aktif mücadele.

— Daha çok ideolojik eğitim.

— Kitle hareketleriyle daha sıkı, daha sağlam bağlar.

Seçimler, kurullarda geniş ölçüde proleter devrimcilerinin ve bir kaç tane de mütereddit arkadaşın görevlendirilmesiyle sonuçlandı.

Yönetim kurulu: Safa Yüksel Tarhan, Necmi Özkapı, Hüseyin Karanlık, Cafer Şen, Hüseyin Akpınar, Muzaffer Oruçoğlu (Yedek), Bahattin Akdeniz (Yedek).

Denetleme kurulu: Ali Rıza Atamtürk, Celâl Özkol (Yedek).

Onur kurulu : Akın Ozdemir, Yusuf Kayabaşı, İsmail Gençoğlu (Yedek).

Tamamı proleter devrimciler olan delegeler ise şunlardır: İbrahim Kaypakkaya, Halit Koçer, Aydoğan Şahin, Necmi Özkapı, Hüseyin Karanlık, Ali Uzun, Cafer Şen.

Kurultay'a 3 ekimde FKF İstanbul sekreterliğinde devam edildi. Aydoğan Şahin, Safa Yüksel Tarhan, Hüseyin Karanlık tarafından, kurultay adına yayınlanmak üzere başkanlık divanına sunulan bildiri üzerinde tartışmalar yapıldı. Henüz devrimci teoriyi tam anlamıyla kavrayamamış ve oportünizmin etkisinden tamamen kurtulamamış üç üye bildirinin son cümlesine itiraz ettiler. Geri kalan üyelerin olumlu oylarıyla yayınlanmasına karar verilen Y.Ö.O.Ö. Fikir Kulübü kurultay bildirisi şöyledir:

Ülkemiz, bugün emperyalizm —işbirlikçi burjuvazi— feodal artıklar gerici ittifakının hegomonyasında yarı bağımlı, yarı feodal bir ülkedir. Bu şartlar altında sosyalizmin bilimi emperyalizme ve millî topluluğumuz dışındaki işbirlikçi sınıflara karşı, bütün millî sınıfların mücadelesini yanı millî demokratik devrimi emretmektedir.

Fakat egemen gerici ittifak halkımızın millî bilincini köreltmek, devrimci millî cephenin kurulmasına engel olmak, millî kurtuluş hareketimizi ezmek, doğru çizgiden saptırabilmek için elinden geleni yapmaktadır. Harekete ajanlar sızdırmaktadır. Halkımızın bütün sınıflarını ideolojik hâkimiyetleri altında tutmaya gayret etmektedir. Millî kurtuluş hareketimizi kendi çizdiği sınırlar içinde tutmaya, yarı bağımlı, yarı-feodal ülkelerde emperyalizmin tahakküm aracı olan gerici parlamentarizmi «demokrasi» diye yutturmaya; parlamenter mücadeleyi tek mücadele yolu bilen oportünizme destek olarak: işçi sınıfının saflarını ve millî safları parçalamaya çalışmaktadır.

Millî demokratik hareketimizin, ideolojik, politik, örgütsel her bakımdan silâhsızlanması için emperyalizm ve oportünizm işbirliği halindedir.

Oportünizm, işçi sınıfının, bilimsel sosyalizmin ilkeleri temelinde örgütlenmiş ve millî demokratik devrime öncülük edecek devrimci partisine karşıdır. Bu nedenle projeterya saflarının bozguncusu, emperyalizmin müttefikidir.

Emperyalizm, sömürdüğü ülkelerde bir ayraç vazifesi görmekte, millî olanla, millî olmayanı biribirinden ayırmaktadır. Ulkemizde de her geçen gün millî olanla, olmayan seçilmekte, millî saflar sıklaşmakta, aralarındaki devrimci bağlar çelikleşmektedir. ABD emperyalizminin Türkiye'de giderek daha saldırgan bir politika izlemeye başlaması bundandır. İşbirlikçi iktidarın, bütün devlet kuvvetlerini, gelişen millî demokratik hareketimize karşı seferden etme çabası bundandır. Yürekli kurtuluş savaşçıları Taylan ve Mehmet kardeşlerimizin öldürülmesi bundandır.

Amansız çatışmaların eşiğinde bulunuyoruz. Gerici ittifakın terör ve baskılarına karşı, sosyalizmin biliminin aydınlattığı yolda sapmadan, yılmadan, korkmadan daha amansız mücadelelere girişmek için hazır olmalı, devrimci mücadeleyi kitlelere benimsetmeliyiz.

Şiarimiz «emperyalizm ve işbirlikçilerinin egemen ittifakına karşı aktif mücadele» şiarıdır.

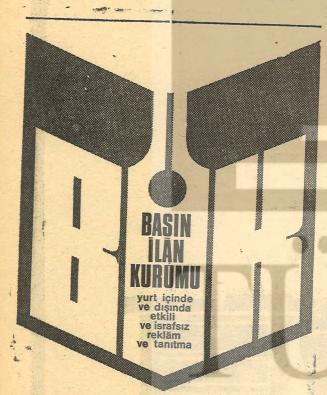
Yenilmez olan millî kurtuluş mücadelesi veren halklardır.

Yaşasın bağımsızlık savaşı veren dünya halkları.

Yaşasın halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi.

Kahrolsun oportünizm Yaşasın proleter sosyalizmi.

Y. Ö. OKULU ÖĞRENCİLERİ FİKİR KULÜBÜ II. Dönem Kurultay bildirisi.

Yayın organları hakkında bilgi sağlanır * Eskiz ve program hazırlanır Objektif tavsiyelerde bulunulur * Tespit edilen programlar titizlikle yürütülür.

> Cağaloğlu, Türkocağı Cad. no:1, kat: 3 Telefon: 27 66 00 - 27 66 01, İstanbul

(Basın: 61000)

AYDINLIK sosyalist dergi

Sayı 12

Proleter Devrimci safları çelikleştirelim

Doğu PERİNÇEK: Ho Şi Minh öldü yaşasın dünya halklarının devrimci dayanışması — Şahin ALPAY: «Türkiye'nin düzeni» üzerine — Sina ÇILA-DIR: Zonguldak havzasında emperyalizm, üretim ilişkileri ve oportünizmin ihaneti.

Abone ve yazışma: Süleyman Sırrı Sok. 2/12 Yenişehir - ANKARA

Demokrasi uğruna başyazı • mücadelemiz

Millî sanayinin savunuculuğunu lâfla ol, sa dahi yapan bir kimsenin, mevcut politika yelpazesinde yeri yoktur, Çünkü bu düzen millîciye kendi öz siyasî örgütünü kurma olanağını tanımaz.

AHA önce söyledik, ama tekrarlamanın faydası var: Türkiye'nin siyasi üst yapısı, alt yapıdaki emperyalizm + işbirlikçi sermaye + feodal mütegallibe üçlü ortaklığının millî güçler üzerinde sınıf tahakkümü biçiminde tezahür eden boyunduruğuna tastamam uygun bir üst yapıdır. Ve Türkiye'de işbirlikçi sınıfların iktisadî sömürü ve tahakkümüne son verilmesiyle burjuva anlamıyla dahi, gerçek parlamenter demokrasiyle hiçbir ilişiği olmayan Filipin tipi demokrasicilik oyunu da tarihe karışacaktır.

Demokrasi, burjuva devrimler çağının bir buluşudur ve toplumdaki bütün sınıf ve zümrelerin kendi öz siyasî örgüt. leri aracılığıyla toplumsal gelişmeyi güçleriyle orantılı olarak etkileyebilme olanağını ifade eder. Oysa, bugün Türkiye'de millî sınıf ve zümrelerin hiçbirinin kendi öz siyasî örgütleri yoktur ve bu durumda bu millî güçler, tarihsel gelişmemiz üzerinde uzun boylu etkili olma olanağından yoksun. durlar. Bırakalım şehir ve köy proleteryasını, bırakalım şehir ve köy küçük burjuvazisini, Türkiye'de politika alanında burjuvazinin millî kolunu (ki böyle bir kol vardır ve andalı karakalım şehir ve köy proleteryasını, bırakalım şehir ve köy proleteryasını, bırakalım şehir ve köy proleteryasını, bırakalım şehir ve köy proleteryasını, bırakalım şehir ve köy proleteryasını, bırakalım şehir ve köy proleteryasını, bırakalım şehir ve köy proleteryasını, bırakalım şehir ve köy proleteryasını, bırakalım şehir ve köy proleteryasını, bırakalım şehir ve köy proleteryasını, bırakalım şehir ve köy proleteryasını, bırakalım şehir ve köy proleteryasını, bırakalım şehir ve köy proleteryasını, bırakalım şehir ve köy proleteryasını, bırakalım şehir ve köy bırakalım şehir ve köy bırakalım şehir ve köy küçük burjuvazisini, Türkiye'de politika alanınınının bırakalım şehir ve köy bir kolunu (ki böyle bir kol vardır ve anınınının bırakalım şehir ve köy küçük burjuvazisini, bırakalım şehir ve köy küçük burjuvazisini, bırakalım şehir ve köy küçük burjuvazisini, bırakalım şehir ve köy küçük burjuvazisini, bırakalım şehir ve köy küçük bir kolunu (ki böyle bir kolunu ki birakalımınınınının birakalımınınınının birakalımınınının birakalımınınının birakalımının birakalımınının birakalımınının birakalımınının birakalımınının birakalımınının birakalımının birakalımının birakalımınının birakalımının birakalımınının birakalımının birakalımının birakalımının birakalımının birakalımının birakalımının birakalımının birakalımının birakalımının birakalımının birakalımının birakalımının birakalımının birakalımının birakalımının birakalımının cak körler bunu görmezlikten gelebilirler), politika alanında temsil eden, lâyık bir millî burjuva partisi gösterilemez. Oyle bir parti ki, serbest teşebbüsten, kapitalist yolla kalkınmadan yanadır, ama aynı zamanda emperyalizmin vesayetine karşı çıkar, örneğin millî sanayî için yıkım olan Ortak Pazar'a girme te ebbüsüne karşı kesinlikle durur ve millîciliği tartışma götürmez... Böyle bir parti Türkiye'de bugün yok. tur ve olamaz. Filipin tipi demokrasicilik oyununun oynan. dığı sularda bu cinsten bir balık yaşamaz, yaşatmazlar.

Cumhuriyet gazetesinde bağımsız Konya adayı Necmet. tin Erbakan'la ilgili olarak ilginç bir röportaj yayınlandı. Erbakan, şeriatçı, hilâfetçi, lâyiklik ilkesine karşı bir kimse olarak, ilk bakışta bugünkü AP yöneticilerinin sağında yer alan bir politikacı kimliğinde görünmektedir. Bu şahıs hakkında bilgilerimiz çok eksik olmakla birlikte, sadece bu röportajdan ve Erbakan nakkında Babıâli basınında çıkan öteki yazı ve haberlerden edindiğimiz izlenim şudur ki, eski Odalar Birliği genel başkanını öteki politikacılarımızdan ayırdeden nokta, berikinin şeriatçılığını ve ümmetçiliğini perde arkasından değil, dobra dobra, açıkça yapmasıdır: «Ata-türkçülük ilkelerine bağlı mısınız?» anlamındaki bir soruya Erbakan cevap vermemektedir. Oysa, böyle bir soruya Demirel göğsünü yumrukluyarak «bağlıyım elbette, ben Atatürk çocuğuyum, gibi bir cevap verirdi; ve tabiî, bugünedek yaptığı gibi, dolaylı yollardan, ya da doğrudan doğruya halkın bâtıl inançlarını sömürmeye devam ederdi. Bu iki davranış arasında eğer mutlaka bir tercih yapmak gerekiyorsa, bizce birincisi, kendi gerçek kimliğiyle ortaya çıkan sahte ilericiden yeğdir. Ama Erbakan'la Demirel arasındaki fark, sadece bu iki şahsın feodal üst yapı niteliğindeki sorunlarda benim. senen tutum farkı değildir. Erbakan, söz konusu röportajda muhafazakâr Anadolu tüccarının, Anadolu işadamının, hiç değilse bunlar arasında işbirlikçilerin etkisi dışında kalabil. miş olanlarının özlemlerini ifade eden sözler sarfetmistir. Emperyalizmin bir oyunu olan Montaj ve ambalâj sanayii rezaletini suçlamış, millî sanayinin Anadolu toprağında kurulmasından yana gözükmüştür. Burjuvazinin millî nitelik taşıyan kolunun, «komprador» karşısındaki bağımlı, boynu bükük durumunu belirtmiş ve bu hale isyan etmiştir. Banka kredileri dağıtımının nasıl «komprador»un yararına düzenlendiğini, skandal teşkil edecek örneklerle göstermiştir.

iLipin tipi demokrasicilik şartlarında bir adamın afaroz edilmesi için bu kadarı yeter. Nitekim, Demirel'in vetosuna uğrayan Erbakan'a, lâyıkliği komprador tahakkümünün bir ideolojik silâhı şeklinde yorumlayan işbirlikçi Babıâli basını çullanmış, siyasî cinayetlerin faillerini bul-

makta pek gayretli gözükmeyen savcılarımız celâllenip harekete geçmişlerdir. Erbakan ne ölçüde samimîdir, kompradora karşı açtığı mücadelede nereye kadar direnecektir bile meyiz. Ama Erbakan örneği de göstermektedir ki, «cici de mokrasimiz» şartlarında millî sanayinin savunuculuğunu lâfla olsa dahi yapan bir kimsenin, mevcut politika yelpazesinde yeri yoktur. Çünkü, bu düzen, millîciye, burjuva olsa dahi, kendi öz siyasî örgütünü kurma ve onunla eylemde bulunma olanağını tanımaz.

İLLî burjuva için bu böyle olduğuna göre, geniş kitleleri emekçiler safında sayılması gereken şehir ve
köy küçük-burjuvazisi için, Türkiye nüfusunun pek önemli
bir kısmını teşkil eden orta köylüler ve esnaf için, büyük burjuvazinin en bilinçli kesimini teşkil eden asker-sivil aydın
zümre için, bu büsbütün böyledir. Onların da kendi adına
lâyık, köklü reformlardan yana bir küçük burjuva radikal
partileri yoktur. Ve ancak bazı partilerde, (örneğin CHP'de)
gerçek güçleriyle orantılı olmaktan çok uzak bir eğilim, bir

hizip olarak belirebilmektedir.

Bir proleter devrimcisi, toplumsal gelişmenin belli bir aşamasında devrimci nitelik taşıyan bütün sınıf ve zümre-ler arasında eylemde bulunmakla yükümlü olduğundan, biz, ortanın solu akımını, bu hizbin, yani millî bir güç olan küçük burjuvazinin, işbirlikçi sınıfların önemli temsilcilerini barındıran CHP saflarında giriştiği olumlu bir hareket ola. rak değerlendirdik. Ve başlangıçta küçük burjuva dönüşüm. cü akımın sözcüsü gibi görünen Ecevit'i bu yolda teşvik ettik. Gerçekten CHP'nin köklü reformlardan yana bir radikal küçük burjuva partisi kimliğine ulaşarak, saflarından feodal ağa ve işbirlikçi sermayedar etkisini defetmesi, Türkiye'de sözünü ettiğimiz gerçek demokrasi yolunda önemli bir adım olacaktı. Ama ne Ecevit, ne de çevresindekiler, CHP tabanındaki «düzen değişmelidir» sloganını ciddiye alan sağlam unsurların gerçek temsilciliğini edebilecek çapta olma. dıklarını kısa zamanda ispat ettiler. Öyle ki, bugün Ecevit CHP aday listeleri başlarına yerleşmelerine göz yumduğu sağın sağcısı ağalar ve işbirlikçi politikacılar ile aynı safta durarak «alt yapı değişikliği» gibi büyük lâflar etme gülünçlüğüne düşmüştür. Ve Türkiye gibi bir ülkede gerçek demokrasinin vazgeçilmez unsuru dönüşümcü küçük burjuvazinin örgütlenmesi hâlâ yerine getirilmesi zorunlu, bir görev olarak kalmaktadır.

ÖYLEMEĞE lüzum yok ki, öteki millî sınıflara siyasî örgütlenme hakkının tanınmadığı bir ortamda, toplumdaki güçler arasında en devrimci ve dolayısıyla en sonuna kadar millîci güç olan Türkiye'nin şehir ve köy proleteryasının da, kendi öz partisiyle tarihsel gelişmemizi etkilemesine engel olunacaktır ve olunmaktadır. Proleterya da sadece pek sınırlı olanaklar içinde varlığını sürdürmekte olan TİP'in saflarında, bu partinin oportünist yönetimine karşı bir proleter devrimci akım olarak belirebilmektedir. Ama, öteki sınıflardan farklı olarak, en bilinçli devrimci kadroların bütün engellere rağmen kurulmasını sağlıyabilen ve en tutarlı devrimci ideolojiyle silâhlanmış bulunan bu akım, partiler ve parlementarizm sınırları dışında kendi ağırlığını duyurma ve tarihî gelişmemizi etkileme başarısını göstermiştir. TİP saflarındaki gerçek sosyalistlerin, bu örgütün Filipin tipi demokrasicilik oyununun aktörleri durumunda olan oportünistleri bir yana iterek, bu partiye hâkim olmaları ve partilerini gerçek bir sosyalist örgüt durumuna yükseltme yoluna yöneltmeleri de, Türkiye'de her yurtseverin özlediği gerçek demokrasi yolunda en önemli adım olacaktır.

TÜRK SOLU

Seçim döneminde devrimci hareket

Muzaffer Doyum

iZMİR'den bildiriyor.

Aydın ilinde, TİP'den liste başı olan devrimci köylü aday Hüseyin Kaya'nın üstüne—sosyalist bir partide asla olmaması gereken bir kararla— kontenjan konması üzerine bütün devrimcilerin ortak kararıyla, Hüseyin Kaya bağımsız aday olmuştu. Ve bütün proleter sosyalistleri, seçim olanağından yararlanmayı ve ilkelerini halk yığınlarına indirmek için çalışmağa karar verdiler.

Seçim döneminde devrimcilere düşen görev: gerici parlamentarizmin bütün olanaklarından yararlanarak, geniş halk yığınlarına anti-emperyalist ve anti-feodal bilinç vermek; geniş halk yığınlarıyla bağları kurmak, genişletmek; onlara iflås etmekte olan gerici parlamentarizmi anlatmak; onları bağımsızlık ve gerçek demokrasi için mücadeleye sokmaktır. Bütün bunları devrimci hareketlerle işçileri, köylüleri hareketin içine sokarak yapmak gerekir. İşte bu gerçeği gözönünde bulunduran proleter sosyalistleri, seçim eylemlerini söyle tespit etti: 24 eylül çarşamba günü Söke'de, —bir aksilik olmazsa— 2 ekim, perşembe günü Nazilli'de ve 7 ekim salı günü Aydın'da «Tam bağımsız, gerçekten demokratik Türkiye, için mitingler düzenlemeğe ve bundan önce de, 8 siyasî partinin de ağız birliği etmişcesine, Amerikan emperyalizmini hiç ağzına almadığı seçim döneminde, bu gerçeği dile getirmek, halkı anti-Amerikan mücadeleye cağırmak için sırasıyla bütün ilçelerin köylerine dağılıp propaganda faaliyetinde bulunmak gerekiyordu. Ve öyle yapıldı.

20-21 eylül günleri 50 ye yakın Ege Üniversitesine bağlı genç 3-4 kişilik guruplar

halinde köylere dağıldılar.

Köylülerle dertleşildi. Karşılıklı dertler döküldü. Ve görüldü ki, artık köylü gerici parlamentarizmin çıkmazını anlamıştır. Partile-rin —mevcut partilerin— işçiye, köylüye hiç bir şey getirmiyeceğini kavramışlardır. Ve artık köylülerin büyük bir çoğunluğunun çirkin politikacıların palavralarına karınları toktur. Politikacılar, köylünün karşısında terleyeceklerdir. Soru yağmuruna tutulacak. lardır. Ve geveledileri sürece, köylülerde bir tiksinti yaratacaklardır. En önemlisi, 16 nisanda Söke'de yapılan «Bağımsızlık ve toprak reformu, mitinginin tesiri gittikçe yayılmış ve köylü devrimci gençliğin ne olduğunu, neler için mücadele ettiğini; onların işçiler köylüler için mücadele ettiğini anla-mış ve onları bağrına basmıştır. Hepsinin bağımsızlık ve demokrasi mücadelesine girdiği görülmüştür. Bunun sonucunda açıkça anlamak mümkündür. ki: Proleter devrimci cizgi, KİTLE ÇİZGISİDİR. Kitle ile bağlar kuruldukça, kitle hareketin içine girer zafer ancak bu şekilde devrimcilerin Kitle çizgisinden sapma, kitlelerle bağlar kurmamaktan ve kitleye güvenmemekten. dir. Oysa büyük bir devrimcinin dediği gibi «Halk, yalnız halk; tarihin itici gücü odur.» Kitleye dayanmayan bir hareket yıkılmaga mahkûmdur.

Büyük şehirlerdeki, devrimci gençliğin anti-emperyalist hareketleri, köylülerle dolaylı bağlarını kurmuş ve yapılan her hareket işçi_köylü_öğrenci birliğini pekiştirmiştir. Köylüler içlerinden birinin aday olmasına sevinmiş ve köylünün kendine güveni gelmistir

Köylerde miting çağrısı ve İŞÇİ - KÖY-LÜ gazetesi dağıtılmıştır. Çağrı bildirisi şöyledir:

«TAM BAĞIMSIZ GERÇEKTEN DE-MOKRATİK TÜRKİYE» için

«AMERIKAN EMPERYALIZMINE PAYDOS! TAM BAĞIMSIZ TÜRKİYE İSTIYO-

«AĞALIĞA - TEFECİLÎĞE PAYDOS! TOPRAK İSTİYORUZ!»

«SAHTE DEMOKRASİYE PAYDOS!

GERÇEK DEMOKRASİ İSTİYORUZ!»
«Devrimcilerin bağımsız adayı Söke'nin
Güzeltepe köyünden HÜSEYİN KAYA'yı
destekliyelim.»

Köylüler, İŞÇİ - KÖYLÜ gazetesini tanıyorlardı. Aşağı yukarı bütün köylerde okunuyordu ve gazetenin kendilerinin gazetesi olduğunu biliyorlardı. Hüseyin Kaya'yı da gazete satışlarından (Hüseyin Kaya, köy köydolaşıp her sayıdan 1000 tane satmaktadır.) tanıyorlardı. İŞÇİ - KÖYLÜ gazetesi, kitle ile bağları kurmak görevini hızla yerine getirmektedir.

Mitingin, Söke'nin pazarı çarşamba günü yapılması kararlaştırılmıştı. Ancak o gün partilere ayrıldığı için, mitingden vazgeçilmiş—köylülerin para durumu kötü olduğundan çarşambanın dışında, Söke'ye gelmeleri pek mümkün görülmemiştir,— ve devrimci bir arkadaşın açıkhava sinemasında, toplantı yapılmasına karar verilmiştir.

24 eylül günü, sinemada çeşitli köylerden gelen köylü dostlarla Söke'li işçiler ve İzmir'li gençler toplandılar. Birbirine sarılıp öpüştüler ve böylece toplantı başladı.

Toplantının yapıldığı Park sinemasının duvarları anti emperyalist-anti feodal ve anti faşist sloganlarla donatılmıştı. Sinemanın perdesini boydan boya kaplayan «Yaşasın tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye»; duvarlardaki «Kahrolsun ağalar ve tefeciler,» «Kahrolsun Amerika ve yerli uşakları», «Biz vatanı koruduk, siz çiftliğinizi», «Sizin çiftlik Anayasaya kapalı mı?», «İşçi-köylü-gençlik elele! millî cephede!», «Biz tarlada yandık siz plajda» sözleri yazılı pankartlar dikkati çekmekteydi.

Devrimci gençlerden biri bir konuşma ile toplantıyı açmış ve özetle şunları söylemiştir:

«Türkiye'de Amerika oldukça eşitlikten, bağımsızlıktan ve adaletten bahsetmek mümkün değildir. Onun için işçi-köylü-gençlik dayanışması ile Amerika ve işbirlikçilerini kovup ağaları ezerek tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye'yi kuracağız.»

Daha sonra bağımsız sosyalist aday Hüseyin Kaya söz almış «Türkiye'de hiç bir siyasi parti Amerika ile anlaşmadan iktidara gelemez. Toprak reformu ve gerçek sanayileşme ancak Amerika'nın defolup gitmesiyle gerçekleşebilir, demiş işçi köylü-gençlik dayanışmasının zorunlu olduğunu söyleyerek şöyle devam etmiştir «İnsanca yaşamanın tek yolu işçi köylü-gençlik ve tüm millîcilerin sıkı bır dayanışma ile Amerika'yı kovacak işbirlikçi.

leri, ağaları ve tefecileri ezecek olan millî cepheyi kurmaktan ve bunu zafere ulaştır. maktan gecer.»

«Bugün amerikancı güçler tarafından ezilen, öldürülen devrimci öğrenci kardeşlerimiz daima bizlerin, haklı olanların yanındadır. Toprak işgallerinde köylünün; grevlerde ve fabrika işgallerinde işçinin yanındadırlar. Bizler de onların boykot ve işgallerini destekliyor ve onların yanında yer alacağımızı ilân ediyoruz. Köylüler demokratik mücadelelerinde ağalara karşı tek bir vücut halinde birleşmeli ve haklı dâvalarını dayanışma içinde zafere ulaştırana dek sürdürmelidirler.»

Diğer taraftan köylülerin, Anayasanın kendilerine tanımış olduğu haklı direniş hareketlerinde, ağaların yanında yer alan ve bu tutumuyla Anayasayı açıkça ihlâl eden işbirlikçi iktidara karşı da aralarında kurmuş oldukları dayanışmayı sürdürmleri zorunludur.»

Seçim sloganının «Tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye» olduğunu söyleyen Hüseyin Kaya sözlerini şöyle bitirmiştir.

«Siyasî partiler bizim dertlerimizle ilgilenemezler onlar Amerikanın seçimler üzerindeki etkisini bildiklerinden ona şirin gözükmek çabası içindeler. Benim seçilmemle birşey hallolmayacaktır ama ezilenlerin birleştiğini ve yumruklarıyla ezenleri hedef aldığını gösterecektir.»

Daha sonra söz alan Güzeltepe'li köylü İlyas «Benim 180 dönüm toprağım vardı hükümet bunu elimden alarak toprak reformunu benden başlattı» demiş ve çıkardığı tapularını göstermiştir.

Sonra Diyarbakır köylerinden Mehmet Kuzu «tam bir dayanışma ile ve korkmadan mücadele etmemiz gerektiğini söylemiştir.»

Atalan ve Göllüce köylülerinden gelen telgraflarda haklı mücadelemizde daima yanımızda olduklarını bildirerek başarı dileklerini iletiyorlardı. Köylülerin kahrolsun Amerika, toprak istiyoruz sözleri ile devam eden toplantı devrimci öğrencilerin hazırladığı oy avcılığına çıkan çirkin politikacı ile uyanan bir köylünün ona karşı çıkışını içeren bir oyunla sona erdi.

Oyundan sonra işçi-köylü ve tüm millîcilerin gerçek gazetesi olan İşçi Köylü ile amerikancı basının uyutucu gazeteleri mukayese edilmiş ve bu gösteri sonunda satılan İşçi Köylü gazeteleri kapışılmıştır.

DERGIMIZ BASKIYA GİRERKEN

Sonuç olarak Söke'de doğru devrimci şiarlarla birkaç ay önce başlatılan eylemler bugün gerçekten millî şuura sahip köylü ve işçiler ile gençlik arasında sıkı bir dayanışmayı sağlayabilmiş dirsek temaslarının devamını hızlandırmış ve omuz omuza yapılan mücadelelerle Amerikan emperyalizmine, işbirlikçilere ve onun doğal müttefiki olan ağalara karşı yıkılmaz duvarlar yükselmiştir.

Proleter devrimcilerinin Egedeki mücadelesi büyük bir başarıyla devam etmektedir. Bir zamanlar DP ve AP nin kalesi olarak tanınan Akhisar ve Söke'de artık AP. hatipleri konuşamaz olmuşlardır, Proleter devrimcileri CHP'nin ielrici tabanını da yanı

Iktidar öğrenci örgütlerine savaş açtı

Ankara 5. Asliye Hukuk Mahkemesi 2 Ekim 1969 günü taraflara tebliğ ettiği bir kararla, altı öğrenci kuruluşunu «siyasetle uğraştıkları» gerekçesi ile fesh etmiştir. Fesh edilen örgütler şunlardır: Türkiye Millî Talebe Federasyonu, Ankara Üniversitesi Talebe Birliği, Ege Üniversitesi Talebe Birliği, İstanbul Teknik Üniversitesi Talebe Birliği, Teknik Okul Talebe Birliği Yüksek Teknik Okulu Talebe Birliği

Bu kuruluşlar hakkında 1966 yılında açılan ceza davası zaman aşımına uğrayınca, Ankara Savcılığı 5. Asliye Hukuk Mahkemesinde fesih davası açmıştı. Üç ay önce sonuçlanan mahkeme, kararını örgütlere, seçim öncesi ve Üniversitelerin açılma döneminde tebliğ etmiştir. Karar bütün ilerici çevrelerde tepkilere yol açmış ve kuşku ile karsılanmıştır.

Türk Hukuk Kurumu Başkanı Muammer Aksoy yaptığı açıklamada: «Oğrenci dernekleri siyasetle meşgul olamaz demek, öğrenciye vatandaş değil, tebadır demek olur. Öğrencilerin siyasetle meşgul olamadığı ülkelerde demokrasi var denemez. Diktatörlük denir Öğrencilerin siyasetle meşgul olmaları hakları değil, görevleridir. Dünyanın öteki demokrasilerinde öğrenciler particilik bile yaparlar. Yüksek okul ve Üniversitelerde partilerin dernekleri bile vardır.» demiştir.

İstanbul Teknik Üniversite Talebe Bir-

liği Başkanı Tarık Almaç da bir açıklama yaparak görüşlerini belirtmiştir.»

«Üç yıl önceki bir olaydan dolayı, üç ay önce verilen bu kararla birliğimizin kapatıldığına dair karar bizlere tebliğ edilmiştir. İçinde bulunduğumuz bu seçim döneminde ve Üniversitelerin açılış sırasında, öğrencileri örgütsüz bırakan bu kararın üç aylık gecikmesini garip karşılıyoruz. Basın ise, öğrenci örgütlerinin kamu oyu önünde gözden düşmesini hedef alan yaygaracı bir tutumu benimsemiş görünmektedir.

Öğrenci örgütlerine karşı takınılan bu tavır, bu örgütlerin gençliğin emperyalizme karşı olan kesin tutumunu temsil etmelerinden bu yönden eylem göstermerindendir

Öğrenci örgütlerine karşı takınılan bu tavır, bu örgütlerin, gençliğin emperyaliz, me karşı olan kesin tutumunu temsil et. melerinden bu yönde mücadele etmelerinden doğmaktadır. Gençliğin demokrasi ve bağımsızlık mücadelesi, herşeye rağmen daha güçlü ve daha etkili olarak sürüdülecek tir.

Fesh edilen Yıldız Teknik Okulu Tallebe Birliği Başkanı Targan Ülbeyi de şu açıklamayı yapmıştır:

Devrimci Öğrenci Birliklerini kapatma kararı, Ankara 5. Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından üç ay önce verilmesine rağmen; seçime on gün kala maksatlı olarak ilân edilmiştir.

Olayları dikkatle izliyoruz. Devrimci Türk gençliği ve Türk işçileri, siyasî polis tarafından, emperyalistlerin plânlaması altında seçim öncesi devamlı olarak tahrik edilmektedir. Polis, halkın gözleri önünde öğrencileri öldürmektedir. Kaatil, emniyet mensubu olduğu için emniyetçe gizlenmektedir.

Öte yandan, Ereğli Demir Çelik işçileri seçim öncesi greve itilmiştir. Bütün bunlardan amaç, işçileri ve gençliği, devletin asayiş kuvvetleri olan polis, jandarma ile çatışmaya götürüp devrimci güçlerin kesin olarak ezilmesini sağlamaktır.

Yalnız unutmamak gerekir ki, Türk ordusu ve Türk milleti, bağımsızlığını çiğnemek isteyen emperyalist düşmanın ayaklarını, daha 1920 lerde Anadoluda kırmıştı. Yine devrimci Atatürk, ordusu ve Türk ulusu, iktisadî ve dolayısıyla idari bağımsızlığına uzanmış iğrenç emperyalist elleri ve bu ellerin idare ettiği yerli maşaları çok yakında kıracaktır.

Bağımsızlık savaşı veren devrimci ve Atatürkçü güçler, devrimci gençlik ve işçi kardeşlerimiz, seçim öncesi Türk ordusu ile işçi.gençlik arasında herhangi bir çatışmayı tezgahlamak isteyen emperyalist ve yerli işbirlikçilerinin iğrenç plânlarının gerçekleşmesini sağlayacak olan oyunlara alet olmayacaktır.

larına alarak, AP'nin halka yalan söyleyen çığırtkanlarını susturmaktadırlar. Son olarak 3 Ekim 1969 günü saat 20.30 da Sökede AP. nin kapalı salon toplantısında proleter sos. yalistlerin önderliğinde halk, gençler ve yurtsever CHP'liler AP konuşmacılarını yu-halamışlar; Toprak Reformu, Bağımsız Tür. kiye, kahrolsun Ağalar diye tempo tutmuş. lardır. Bu arada gençlik hareketine çamur atmak isteyen konuşmacı susturulmuş, lan Özgür'den bahsetmek isteyince halk ve gençlik «kahpece arkadan vuruldu» diye hep bir ağızdan bağırmışlardır. Olaylar devam ederken Söke Savcı yardımcısı mikrofona gelerek gençlere hitaben «eğer devam ederseniz sizi içeri atarım, tevkif ederim, diye ko nusmustur.

Bu tehdide gerekli cevabı veren devrimciler bir süre sonra toplantıdan ayrılmış lardır. Ancak Ertesi günü Bağımsız Sosyalist aday Hüseyin Kaya, Aydınlık Dergisi yazı kurulundan Hukuk Fak. Asistanı Dr. Doğu Perinçek, Dil Tarih Coğrafya Fak. Fikir Kulübü Başkanı Gün Zileli, Mustafa Kuseyri, Zafer Kutlu, Fikir Kulüpleri Federasyonu İzmir Sekreterliğinden Kemal tutuklanmışlardır. Tutuklama gerekçeleri AP toplantısını sabote etmektir.

Proleter devrimcileri seçimlerde örnek bir mücadele vermekte, halkımızı millî demokratik devrim mücadelesine katma yolunda se çim dönemini değerlendirmektedirler.

Proleter devrimcileri İstanbul'da da etkili bir mücadeleye yürütmektedirler. Beykoz Bakırköy ve Eyüp İlçelerinde parti teşkilâtındaki dürüst unsurlarla birlikte mücadeleye katılmışlar ve çeşitli mitingler kahve sohbet toplantıları yapmışlardır. Proleter devrimciler bu arada sosyal mücadalenin sürdüğü alanları da ihmal etmemişler, Yarımca Seramik ve Rabak işçilerinin direnişine etkili bir biçimde katılmışlardır. Bu bölgelerde oportünistlerin mücadeleye zararlı olan bir iki karşı propagandasından gayrı herhangi bir katkıları olmamıştır. Proleter devrimci.

lerinin İstanbuldaki ilk büyük mitingi Beykoz ilçesinin Onçeşme Meydanında gerçekleştiril-

BEYKOZ MITINGI

TİP'nin konuşması saat 14.00 - 15.00 arasında idi. Ve aynı gün, aynı yerde saat 1200 - 13.00 arası konuşması olan AP bu saatlerini kullanmayıp, 13.00-14.00 arası meydanın hemen yanındaki bir kahvede konuşuyor. Ve sürekli olarak devrimcilere karşı kışkırtıp, TİP'i yasa dışı bir parti olarak göstermeye çalışıyordu.

Toplantı, bu ortam içinde, devrimci arkadaşlarımızın konuşmaları ile açıldı.

Toplantıyı açan arkadaşımız Kayhan Şahinbeyoğlu özetle: Türkiye'de bugün süratle gelişen İşçi . Köylü . Gençlik hareketlerine dikkati çekip, bu eylemlerin ortak demokratik niteliğini anlattı ve bu demokratik mücadeleler arşısında hâkim sınıfların yönetimindeki iktidarın tutumunu eleştirdi.

Söz alan arkadaşımız Ekrem Şikak, M. Kemalin I. Millî Kurtuluş mücadelesini ve emperyalizmi anlatarak «I. Kurtuluş Mücadelesi sonunda Bağımsızlığına kavuşan ülkemiz bugün artık bağımsız değildir. Emperyalizm sömürdüğü ülkelere artık silâh zoruyla değil ikili antlaşmalar, Nato ve üsleriyle girmektedir. Bugün ülkemiz Amerikan Emperyalizminin silâhlı bekçisi olan Natonun üyesidir. Amerika ile 54 ikili anlaşma imzalanmıştır. Ve bugün Türkiye 101 Amerikan üssü bulunmaktadır., diyerek emperyalizmin Türkiyede oynadığı oyunlardan birini ilâç soygununu anlattı.

Saygı duruşundan sonra konuşan Cemile Cercel arkadaşımız,

«Kardesler

Büyük bir savaşın eşiğindeyiz. Amerikan gavuru ve yerli ortakları Türk halkının kaderi üzerine korkunç oyunlar tezgahlıyorlar. Gelişen işçi köylü gençlik hareketlerine karşı emperyalizmin, işbirlikçi ortakları ve toprak ağaları, demokratik hakları içın mücadele eden bu ittifaka karşı kor

kunç bis baskı uygulamakta en ağır şekilde işkencelere maruz bırakılmata ve hattâ sokak ortasında kurşunlayarak öldürmektedir.

Daha sonra konuşan arkadaşımız İsmail Bilyacıoğlu nasıl TİP'e girip üye olduğunu, ve il genel meclisine seçildiğini anlatarak, meclisteki çalışmaları CHP'nin davranışını eleştirdi.

Son olarak konuşan arkadaşımız K. Şahinbeyoğlu.

«Kardeşler.

20. ci yüzyılın 1969 Türkiyesinde İşçiler Köylüler - Gençler direniyorlar. Ve karşımıza polisi, jandarmayı çıkarıp arkadaşlarımızı öldürüyorlar. Fakat II. Millî Kurtuluş Savaşımız bu baskılara karşı durmuyor ve fakat her gün daha güçlenerek, devrimci saflarını daha sıklaştırarak yılmadan mücadeleye devam ediyorlar. Bağımsızlık ve Demokarsi uğruna verdiğimiz bu mücadelede sizlerde yerlerinizi almalısınız. Amerikan gavuruna ve yerli ortaklarına gereken dersi vermeliyiz. Yani tam bağımsız gerçekten demokratik Türkiyeyi kurmalıyız, kuracağız.

Kahrolsun Emperyalizm ve onun yerli ortakları kahrolsun işçi sınıfının düşmanları. Yaşasın tam bağımsız gerçekten demok-

ratik Türkiye.»

İkinci miting hazırlığı Eyüp ilçesine bağlı Silâhtar bölgesinde yapılmaktadır. Silâhtar, Finfiniş İşçilerinin Demir Döküm işçilerinin Demokratik mücadelelerine sahne olmuştur. Proleter devrimcileri her iki mücadelede işçilerle devrimci bağlar kurmuş ve geliştirmişlerdir. Bundan ötürü bu mitinge büyük önem vermektedirler. Diğer yandan Bakırköy ilçesindeki proleter devrimcileri de kendi ilçeleri içinde halkla ilişkiler kurmakta ve seçim mücadelesini yönetmektedirler.

- DÜZELTME -

Sosyalist örgüt meselesi ile İran'da top. rak reformu yazılarının birer yelpaze satır. ları yer değiştirmiştir. Özür dileriz,

Politikacılardan sorunuz

Şevki Akşit

Mevcut siyasi partilerimizin liderleri seçim süresini, vatandaşlara usanç veren, nutuk çekme nöbeti olarak uygulamada tam bir anlaşma içindedirler. Parti liderleri ya da mil letvekili adayları radyolardan, meydanlardan seçim süresi boyunca, aralıksız konuşacaklar millet çoğunluğu da, kendilerini kuzu kuzu dinleyecek ve çoğu kere partizanların tahriki ile bir de alkış tutacaktır. Vatandaştan istenen budur.

Bu nutuklarda, hepimizin bildiği gibi, partilerin iktidardaki ya da muhalefetteki tutumlarına uygun olarak envayi çeşit vaatler yapılacaktır. Bu vaatlerde bulunma özgürlüğünden politikacılarımızın geniş çapta yararlanmakta kusur etmedikleri şimdiye kadarki deneylerimizle sabittir. Rakip partiler daha parlak vaadlerde bulunmakta yine birbirleriyle kıyasıya bir rekabet içinde olacaklardır.

Politikacılarımız bol keseden yaptıkları vaatlerden hiç bir zaman, ciddi bir sorumluluk altına girmezler. Yapılan vaatler gerçekleşmez, ve yedikleri, içtikleri, vurdukları hep yanlarına kalır. En küçük bir müeyyidesi yoktur bu işin. Örneğin iktidarı alan parti devletin tüm olanaklarını dilediği gibi tasarruf edecek ve memleket dünyamızın en geri kalmış ülkelerinden biri olarak, fakrü zaruret içinde yerinde saymakla kalmıyacak, gelişmekte olan ülkelere oranla gerilemiş de olacak. Mevcut partilerin yöneticileri kabahati birbirlerine ya da iktidar partisine oy vermiş olan milletin üzerine atıp, bir hoşça vakit öldürmekte, devam edeceklerdir.

Ama dikkat edilecek olursa iktidarda olsun muhalefette olsun mevcut partilerin milletimize karşı yaptıkları vaatler gayet yuvarlak kelimelerden seçilmiş lâf kalabalığından ibarettir. Bu lâf kalabalığında ortak olan amacı, oyunu bana ver ötesini düşünme, biçiminde formüle edebiliriz.

Örneğin, yapılan vaatlerin hiçbirisinde, memleketin yeraltı ve yerüstü servetlerinin yabancı monopollere peşkeş çekileceği söz konusu edilmiyecektir ama, çok partili demokratik düzenin (!) uygulanmasından, bu yana iktidardaki partiler bu yağmanın gerçekleşmesinde yoğun bir çaba harcıyacaklardır.

Seçim süresince, sorumlu parti sözcülerinden bu yağma işleminin hesabını sormalıyız.

Milletten ne yüzle yeniden oy istediklerini sormaliyiz. Bu her vatandaşın en doğal hakkıdır. Herhangi bir parti sözcüsünün nutuk çekmek hakkı olur da onu dinleyen vatandaşın ondan sual sorma hakkı olmaz mı? Bu sorular içinde öyleleri bulunacaktır ki nutukçumuz kızarıp.bozaracak, böylesine çirkin bir mesleğe girdiğine bin kere pişman olacaktır, belki de. Ya da sorularımız karşısında daha da küstahlaşacak bu sefer geniş halk kitleleri tarafından açıktan açığa lanetlenecektir belki de.

Sonra geniş halk yığınlarımızın kendi eliyle seçtiği milletvekili ile seçimler dışında karşı karşıya gelme olanakları da pek yoktur.

Başta Demirel'e sorun soruları.

Politikacılarımızın milletin ayağına genellikle seçimden seçime uğradıkları pek yaygın bir gerçektir. Bu mesut tesadüfü gereği gibi değerlendirme de büyük yararlar vardır kuşkusus.

Evet, bizlere nutuk çekmeğe gelen politikacıdan sormalıyız:

Yeraltı, yerüstü servetleri yabancı kumpanyalar tarafından yağma edilip de kalkınmış olan bir tek ülke varmıdır yer yüzünde? Böyle bir ülkenin varlığını kabul edecekse politikacımız adını söylemelidir bu ülkenin. Yerini söylemelidir bu ülkenin zorlandıkça. Sarlatanlığı ayan beyan olacaktır. Gerçeğin tamamen ortaya çıkması için, örneğin konuşmacı iktidar partisine mensupsa, yerli ortakların, bu yağmadan aldığı poy nedir? diye sorulmalıdır. Politikacımız bu soruları soranlara bir takım tahriklere kapıldıklarını söyliyecektir belki de. Ama sorular sorulmakta devam etmelidir: Şehir ve köy emekçilerimizin çıkarı nedir bu yağmadan diye sorulmalıdır. Hepsinden önemlisi, bu yeraltı, yerüstü servetlerimi. zin bu yağma sonucu hiç mi tükenmiyeceği, ya da önemli bir oranda azalmıyacağı sorulmalıdır. Acaba Atatürk, yabancı kumpanyaları kapı dışarı etmekle kabahat mı etmiştir? diye sorulmalıdır, bizlere nutuk çekmeğe gelen politikacıdan.

Yabancı ülkelerden alınan borçların miktarı sorulmalıdır. Her yıl ödemek zorunda olduğumuz faizin miktarı sorulmalıdır bize nutuk çekmeğe gelen poiltikacıdan..

Makineleri fabrikaları üreten sanayii kurmadan bir ülkenin, kalkınıp kalkınamıyacağı sorulmalıdır, bize nutuk çekmeğe gelen politikacıdan. Eğer derse ki politikacımız, biz bu kalkınmayı montaj sanayii ile gerçekleştireceğiz, bu politikacıyı yuhalamak en doğal görevimiz olmalıdır. Çünkü hayatta en hakiki mürşit ilimdir şıarını Atatürk biraz da bu tip politikacıları hizaya getirmek için atmıştır.

Hiçbir partinin sözcüsü ekonomik bakımdan olduğu gibi askerî ve siyasî bakımdan da

millî bağımsızlığımızın emperyalist ülkelere peşkeş çekileceği hususunda vaatlerde bulunmıya cür'et edemiyecektir, kuşkusuz. Ama yine de biz onlardan, kaç milyon metre kare toprağımızın, askerî üs kurmak üzere, Amerikalılara terkedildiğini sormalıyız. Onlar, ık.mık edeceklerdir ama, daha fazla gizliye. miyeceklerdir. Çünkü Atalarımızın kanlarile sulannış bu toprakların, sayıları henüz açıklanmayan gizli kapaklı anlaşmalarla Amerikan emperyalistlerinin kontrolüne terkedildiği ayan beyan olmuştur artık. Size nutuk çekme. ğe gelen politikacıdan çekinmeden sorunuz: Bu topraklarımızı yabancıların kontroluna bırakırken bize danıştınız mı? Nutuk çekmeğe gelen politikacıdan sorunuz: Senin bu konuda tutumun ne? Sen de bu işe taraftar mısın? Sen de bu yabancı askerî üslerin marifetiyle nükleer bir harpte yurdumuzun, çoluk çocuk hep beraber haritadan silinmesine taraftar misin? Bu konuda tasvip edeceğiniz bir cevap almadan o politikacıyı dinlemeyiniz.

Hiç bir politikacı çektiği nutuklarda ordumuzun en yüksek komuta mevkilerinin yabancı generallere verilmesinden yana olduğunu söylemeğe cüret edemiyecektir. Hiç bir politikacı millî orduya karşı olduğunu söylemeğe cür'et edemiyecektir ama biz yine sormalıyız: NATO askerî anlaşmasına göre ordumuzun en sorumlu komutanı yabancı generaller midir? Ordumuzun gerekli silâhları, malzemesi, cephanesi yurt içinden mi yoksa yurt dışından mı sağlanmaktadır? Şayet yurt dışından sağlanıyorsa bize bunu sağlayan yabancı ülkeyle muhtemel bir çatışmada durumumuz nice olacaktır? Millî ordudan yana mısın? değil misin?

TİP'ten hatta CHP'den ve hatta tek tük diğer partilerden bazı sözcüler sorularımıza olumlu cevaplar da vermiş olabilirler. Bu cevapların bazıları içtenlikle bazıları da bizleri uyutmak için verilmiş olabilir. Ak koyunu kara koyundan ayırabilmemiz için yeni yeni sorular yönetmemiz gerekecektir. Örneğin milli bağımsızlık sorununda şimdiye değin ne gibi eylemlerde bulunduğu, hangi antilemperyalist hareketlere katıldığı sorulmalıdır bizlere nutuk çekmeğe gelen politikacıdan. Emperyalist boyundurukta kaldıkça her hangi bir düzen değişikliğinin söz konusu olup olmiyacağı sorulmalıdır bizlere nutuk çekmeğe gelen politikacıdan.

Açık seçik bir dille öncelikle emperyalist boyunduruğun parçalanması gerektiğini ifade etmiyen lâf kalabalığının seçim meydanlarında da itibar görmiyeceğini anlamalıdır politikacımız.

TİP'in ve CHP'nin sözcülerinden antiemperyalist gençlik hareketlerine karşı takın. dıkları vaziyet sorulmalıdır. Bu yolda can veren devrimciler için kalabalığı saygı duruşuna çağırmayan sözcüler itibar görmemelidir.

Seçimlerde oyların en önemli kısmı nüfusumuzun çoğunluğunu teşkil eden köy emekçilerimizden ve- fakir köylülerimizden geldiğinden oy avcılarımızın her bölgede vazi-

TÜRK SOLU: Sayfa - 6

yete göre ayrı bir hava tutturdukları bilinen bir gerçektir.

İsrarla her parti sözcüsünden toprak reformu sorununun neden uyutulduğunu sormalıyız. Topraksız köylünün, fakir köylünün bu ana davasını seçim meydanlarının ana davası yapmak en önemli devrimci görevlerimizden olmalıdır.

Millet çoğunluğunu teşkil eden köylülerimi, zin yarı aç yarı tok doktorsuz, ilâçsız seril sefil kalmasında en büyük sorumluluğu taşıyanların meydanlarda nutuk atmak için sıra bekleyen bu politikacıların olduğunu ayan beyan ortaya koyan sorular sorulmalıcır.

Şehirlerimizde özellikle büyük şehirlerimizde nüfusun çoğunluğunu teşkil eden işçilerimizin davaları seçim meydanlarının ana davaları olmalıdır.

İşsizlik sorunu seçim meydanlarının ana davaları olmalıdır. Yurt dışına göç etmek için sıra bekleyen işçilerimizin davaları seçim meydanlarının ana davaları olmalıdır. Boş vaatlerle milletten oy koparmak için kürsüye çıkacak olan politikacı işlediği suçun önemini duyacak şekilde soru yağmuruna tutulmalıdır.

Örneğin işçi grevlerinde doğrudan doğruya işverenin çıkarlarını savunan partiler, özellikte iktidar partisinin sözcüleri kurşunlarla bombalarla coplarla işçilerimize yapılan saldırıların hesabını vermek zorunda kalmalıdırlar.

Bütün partiler korkunç bir hızla yüksel. mekte olan hayat pahalılığını düşürmek vaa. diyle seçimlere girecektirler. Bu şimdiye kadar hep böyle olmuştur. Vaatlar bir tarafta kal. mış hayat pahalılığı çok daha büyük bir hızla yükselmekte devam etmiştir. Özellikle ikti. dar partisi mensuplarından ne yüzle yine de milletin karşısına çıktıkları israrla sorulmalıdır.

Muhalefet partilerinin sözcülerinden de dört yıldır bu konuda dişe dokunur ne faaliyette bulunduklarının hesabı sorulmalıdır.

Parti sözcüleri bol bol vaatlerde bulunmak yerine vatandaşın en hayati sorularını cevaplandırmak zorunluluğunu duymalıdır.

Seçimlerin gerçekten demokratik bir nitelik kazanmasından bu ve benzeri hesaplaşmaların önemli bir katkısı olacaktır kanısın. dayız.

F. Naci ve Korkmazgil'in mahkûmiyet kararları bozuldu

«Ekim ihtilâli» nin 50. yıldönümü do. layısıyle Ant dergisinde yazdığı yazı yü. zünden Fethi Naci, Atatürk'ün Ekim ih. tilâli üzerindeki sözlerini tekrarlıyarak komünizmi övdüğü gerekçesiyle bir buçuk yıl ağır hapis cezasına çarptırılmıştı. Yar. gıtay, Atatürk'ün sözlerini tekrar etmeyi suç saymamış, mahkûmiyet kararını boz. muştur.

«Kızılırmak, adlı şiir kitabının T.C.K. nun 142. maddesine aykırı olduğu gerek. çesiyle Ankara 3. Ağır Ceza Mahkemesince mahkûm edilen Hasan Hüseyin Korkmazgil hakkındaki mahkûmiyet kararı da Yargıtay 1. Dairesi tarafından esastan bozulmuştur. Yargıtay kararında «Bir memlekette açlığın, yoksulluğun, sefaletin mevcudiyetinden bahsedilmesi ve mücerret emperyalist düzenin yerilmesinin ve sömü. rücülüğe, vurgunculuğa yol açan emperyalist düzenin değiştirilmesi gerektiğinin savunulması, nın 142. maddeye aykırı olamıyacağı ve suç teşkil etmiyeceği belirtilmiştir.

Polis Kurşunu

Varlığını Türkiye halkının devrim. ci mücadelesine adamış olan arkadaşı. mız Taylan Özgür, bir polis kurşunu ile kahpece arkadan vurularak öldürüldü. Bu olağan bir adam öldürme olayının çok ötesinde anlamlar taşıyan bir siyasi cinayettir ve ardında yatan gerçeklere dikkatle eğilmemizi gerektirir.

Taylan Özgür'ün kişiliğinde temsil edilen devrimci gençlik ne istiyor, ne için mücadele ediyor? Basit bir polis memuru, yaşantısını devrimci mücadeleye adamış bir Türk gencini güpegündüz ve sokak ortasında uzun namlulu kovboy tabancısı ile nişan alarak vurmak cesaretini nereden alıyor? Bu siyasşî cinayeti olağan bir zabıta olayı gibi göstermek isteyen ve için için sevinenler, «Oh olsun kerataya, karışır mı böyle işlere?» diyenler kimlerdir? Bu sorulara cevap arayarak gerçeğe varmaya çalışalım.

Emperyalizm ve onun yerli işbirlik. çilerinin sürdürmeye çabaladıkları sö. mürü düzeni Türk toplumunu her geçen gün artan bunalımlara itmektedir. Hal. kımızın hatırı sayılır bir kesiminin hâlâ ev denemeyecek izbelerde barınmak zorunda kalması; yarıya yakın bir kısmı. nın okuma yazma imkânlarından yok. sun bulunması; hastahane kapılarında sürünmesi; ekmeğin yağın şekerin fiya. tının ve dolayısıyla geçim sıkıntısının artması hep bu bozuk düzenin sonuçlarıdır. Temelde iktisadî olan bunalım sosyal ve ideolojik plânda çeşitli biçim. lerde yansımakta ve Türk toplumunun çok büyük bir kesimini etkisi altına al. maktadır. Fabrika işçisinden topraksız köylüsüne, az topraklı küçük üreticisi. ne, küçük ve orta esnafına, memur ve subayına, öğretmen ve öğrencisine ve hatta millî niteliğini yitirmemiş sermayedarına kadar toplumumuzdaki çeşitli sınıf ve tabakalar emperyalizmin, deği. şik ölçüde ve değişik biçimlerde, baskısı. na maruz bulunmaktadır. Diğer bir ifa. de ile, emperyalizmin dümen suyuna girmiş bir avuç işbirlikçi sermayedar ve top. rak ağası dışında tüm Türkiye halkının çıkarı emperyalizmin desteğinde sürdü. rülen sömürü düzenine karşı verilen ba. ğımsızlık ve demokrasi mücadelesine katılmayı gerektirir. Ne var ki, emperyalizmin ideolojik alandaki şartlandırmaları. nın da etkisiyle, baskı altında tutulan kit. lelerin bu sömürü düzenini tezgâhlayan azınlığı ayırdedip tanımaları güçleşmekte ve bu ayırım ancak sınıf mücadelesi. nin keskinleştiği anlarda, fabrika ve top. rak işgalleri gibi somut olaylar içerisin. de, açık seçik yapılabilmektedir. Bu gibi somut olaylarda dahi, bugünkü düzenin koşulları içerisinde, emperyalizmin çirkin yüzü maskelenebilmekte ve kitlelerin gerçeği öğrenerek aydınlanmasını engelle. mek için her tedbire başvurulmaktadır. Amaç, çıkarları emperyalizmle çelişen ve bu nedenle bağımsızlık mücadelesine ka. tılmaları gereken kitlelerle gerçek arası. na bir perde çekerek onları bu mücadelenin dışında tutabilmektir. Devrimci gençlik, hayatı pahasına da olsa bu perdeyi parçalamaya çalıştığı için polis kurşun. larına hedef olmaktadır.

Devrimci gençliğin eylemlerini bir üniversite reformu isteğine sınırlayanlar ve anarşist hareketler olarak niteliyenler gerçekte bu gençliğin halk sınıfları ile eylem içinde kurmaya başladığı devrim. ei bağlardan korkanlardır. Bugünkü düzende, sırtlarını dış sermayeye, yani emperyalizme dayayarak, hâkim gözüken işbirlikçi sermayedar ve ağa sınıfları bu hâkimiyetlerinin pamuk ipliğine bağlı olduğunu çok iyi bildikleri için korkmak. tadırlar. Geniş halk kitlelerinin, tüm mil. lici güçlerin, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi saflarında yerlerini alması halinde çevrelerindeki çemberin gittik. ce daralacağını hesaplayan bir asalak sınıfların, kapana tutulmuş canlılara öz. gü bir yırtıcılıkla saldırıya geçmeleri do. ğaldır. Bu amacla perde arkasından ov. natılan kuklalara cesaret aşısı yapılarak devrimci gençle kurşunlatılmakta, yok edilemeyenler ise türlü iftira ve yalanlarla lekelenmeye çalışılmaktadır.

Devrimci gençler, bilimin şaşmaz doğ. ruluğunun ışığı altında bugün «düzen» adı altında oynanan oyunun içyüzünü ka. mu oyuna açıklamak istedikleri için kur. şunlanıyorlar. Devrimci gençler bu çirkin oyunda sahneyi dolduran yüzlerce kukla ile uğraşmaktansa perdeleri parça. layıp sahne arkasında gizlenerek ipleri ellerinde tutanlarla, emperyalizm ve ortakları ile uğraştıkları için egemen sı. nıfların uykularını zehir ediyorlar. Sö-mürü olayının söz konusu olduğu her toplumda devlet egemen sınıfların baskı aracıdır. Tarafsız değildir. Devlet, baskısını emniyet kuvvetleri ile uygular. Devletin maaşlı memuru polis, düzenin ücretli bekçisidir. Polisin her yaktığı kurşunda işbirlikçi sermayedar ve ağa sınıfının büyük payı vardır. Her kim ki hem bu düzeni beğenmediğini ve değiştireceğini söylüyor hem de devletin em. niyet kuvvetleri tarafından destekleni. yor, polislerle kucaklaşıyorsa o kimse yalan söylüyordur; emperyalizmin maşalığını yapıyordur. Her kim ki eylemiyle egemen sınıfların rahatını kaçıracak biçimde düzene karşı çıkıyor ve bu ne. denle polis kurşunlarına hedef oluyor. sa işte o gerçek devrimcidir. Tarihin akı. şı, biz istesek de, istemesek de gerçek devrimeilerden yanadır. Gün gelecek tüm halkımız; evinin duvarsız, ailesinin gıdasız, çocuğunun okulsuz kalmasının; para tüccarı, mal tüccarı, din tüccarı tara. fından ayrı ayrı sömürülme<mark>sini, bağım.</mark> sızlığını yitirerek ele muhtaç duruma gelmesinin gerçek nedenlerini kayraya. cak, baş düşmanının emperyalizm ve onun yardakçıları olduğunu anlayacaktır. Gün gelecek GERÇEKTEN DEMOKRATİK VE BAĞIMSIZ TÜRKİYE kurulacaktır.

Osman Ulagay

Parti icinde oportünist unsurlar bulundukca birlikten, beraberlikten sözetmek bir aldatmacadan öte geçemez. bir partide gerçek birlik ancak bilimsel sosyalizmin temeli jizerinde olabilir. Yoksa ilkelerin sözkonusu edilmediği birlik beraberlik teraneleri kesin olarak sahtedir.

iran'da topro

ABD ve Avrupa'daki kapitalistlerin sözcüleri İran'ı sürekli olarak geniş sosyal ve ekonomik reformlar gerçekleştiren ve yük. selen yaşama standartları ve daha fazla sos. yal adalet yolunda kararlılıkla ilerleyen başa. rılı bir «gelişen ülke» modeli olarak gösterir. ler. Geniş ve temelli reformlar yapıldığı doğ. rudur; fakat aşağıdaki yazının resmî bilgilere dayanarak açıklığa kavuşturduğu gibi, re. formlardan yararlananlar yoksul kitleler de. ğil, toprak ağaları ve kapitalistler olmuştur. Şimdi ABD'de bulunan bir İran'lı sosyoloji öğrencisi tarafından hazırlanmış olan aşağıdaki yazı İran Öğrenci Konfederasyonunun organi Iran Report'un temmuz 1968 sayısın. dan alınmıstır.

Esas olarak toprak parçalarının yeniden dağıtımından ibaret olan İran Toprak Reformu (1962-67) nun ilk iki aşamasının hemen hemen tamamlanmış olduğu hükümetçe ilân edilmiştir. Tarımsal üretimi arttırıcı tedbirleri içeren üçüncü aşamanın uygulanmasına şimdiden geçilmiştir. Ana direği toprak reformu olan, feodal ilişkileri ortadan kaldıra. cak, sömürmeyi ve sınıf çatışmasını sonlan. dıracak, içerisinde bireyin haklarının korunacağı ve kişisel insiyatifin teşvik edileceği ger. çek bir demokrasiyi kuracak olan «Beyaz Dev. rim, büyük bir başarı olarak ilân edilmiş.

İran'ın uzun zamandan beri bir toprak reformuna hazır olduğuna şüphe yok. Toprak ağalarının topraklarını geleneksel kiracı. lara ayni ürünün belli bir oranı karşılığında işlemek üzere bıraktıkları müzare'e sistemi İran tarımında yüzyıllardır egemen olmuştur. 1960'da ekilen arazinin % 70 i bu şekilde işlenmekte geriye kalan % 30 u da az veya çok bu sisteme benzemekteydi. Müzare'e kapitalist tarımın gelişmesinin önüne bir sürü engeller koymaktaydı. Bunların başında, hem toprak ağalarını hem de köylüleri belli kalıplar içinde tutan ve bu yüzden de daha iyi tarım yöntemlerinin getirimini engelleyen kömünal ekim sistemine işaret edilebilir. Bu sistem toprağın serbest transferini engel. ler ve sermayeyi muhtaç köylüden onu genellikle verimsiz bir biçimde kullanan top. rak ağalarına yüksek rantlar biçiminde aktarır. (Bu rantlar İran'ın birçok bölgelerinde ürünün % 40 ile %50 si arasında değişir.) Tarımsal üretimin artması tablo I de görüldüğü gibi özellikle yavaştır, gerçekte bu artış o denli yavaştır ki adam başına düşen tarımsal üretim azalmaktadır.

TABLO: I

İran'da tarımsal üretim ve adam başına dü. sen tarımsal üretim endeksleri (1952-54=100)

	Tarımsal üretim	Adam başına düşen tarımsal üretim
193539	85	118
1957—58	117	106
1958-59	119	108
195960	123	106
1960-61	118	96

İran nüfusunun yaklaşık olarak beşte üçü geçimini topraktan sağlamaktadır. Çoğunluğun kaderi ezilmişlik ve yoksullukla olup, çok küçük toprak mülkiyetleri dışında onları köy proleteryasından ayırdedecek pek az şey vardır. 1960 ta tüm toprak sahiplerinin % 65 ini meydana getiren beş hektardan az toprağı olan köylüler bu kategoriye girerler. Ortalama olarak sadece 1,3 hektar ekilir toprakları olan bu insanlar 5 sığır eşdeğerin. de hayvana sahiptiler. Toprak sahiplerinin % 48 i, çekim hayvanları olmadığından geniş ölçüde ödünç alma işlemlerine başvur. makta, bunu başaramıyanlar da toprağı kürekle işlemektedir. Topraktan aldıkları gelir çok azdır; rantı çıkarıldıktan sonra 300 ilâ 1200 kg. tahıl arasında değişmektedir. Pazarlıyacak pek az ürünleri vardır. 1956 da İran için adam başına kalori alımı 2140 olarak tahmin edilmiştir. Bu günlük ortalama gere. kenin % 86 sıdır. Protein alımı ise beslenme ihtiyacının % 18 i kadardır. En düşük gelir kategorisinde olan bu küçük toprak sahiple. ri sürekli olarak bir yarı açlık içindeydi. Genellikle ağır borçlar altında ezilir, son derece yüksek faiz öderlerdi. Üstelik buğday ve arpa fiatlarının mamul madde fiatlarına oranla tedrici düşmesi hayatın temel ihtiyaç maddelerini temin etmeyi gtgide daha çok zorlaştırıyordu. Bu koşullar listesine köy bölgelerinde sağlık bakımının yokluğu, çocuk ölüm oranlarının % 50 ye yakın oluşu, ları 10 veya daha yüksek olanların % 85 inin okuma yazması olmadığı ve köy dışında iş imkânlarının kıtlığı eklenmelidir.

> 1960 da beş hektardan az toprağı olan 5,932,000 aile vardı; hayvanı olup hiç toprağı olmayan ailelerle (2,228,000) birlikte bunlar tarım nüfusunun aşağı yukarı 2/3 ünü meydana getirmekteydiler. Bu rakam ne toprağı ne de hayvanı olan ve geçimlerini ırgat olarak sağlayan ailelerle birlikte 2,000,000 1 buluyordu. Böylece 10,000,000 dan fazla insan veya köylük bölgelerde yaşıyanların üçte iki. sinden feci bir yoksulluk içinde yaşamaktaydı.

> Durumları iyi toprak sahibi köylüler (ço. ğunlukla 10 ilâ 20 hektar toprağı olanlar) sayıca 224.000 olup toprak sahibi köylülerin % 12 si kadardı. (Durumları iyi köylü ailelerinin nüfusu yaklaşık olarak 1,369,000 idi). Bu köylüler ortalama olarak 7,5 hektar toprak işlemekte olup 11,8 sığır eşdeğerinde hayva-na sahiptiler. Çift hayvanı sıkıntısı çekmeyen bu köylüler rant çıktıktan sonra 2,5 ton tahil kadar bir gelire sahiptiler. Bunun di şında ticarî ürün yetiştiren toprakları yoksul köylülerinkinden üç kat daha fazlaydı. Gene de zengin köylüler kır kesiminde yüzyılımızın başında Rusya'daki kulakları andı. rır bir biçimde dinamik bir güç teşkil etmiyorlardı, çünkü varolan feodal ilişkiler ve pazarın darlığı onlara pek fazla bir ekonomik kontrol imkânı vermemekteydi.

Büyük çapta yoksulluk, şartların doğurduğu memnunsuzluk ve tarımsal üretimin az artışı köy kesimindeki huzursuzluğu ciddî bir tehlike haline getiriyordu. 1961 de Dr. Aminn hükümeti iki amaçla bir toprak reformu başlattı, İran tarımını modernleştirmek ve bir

köylü ayaklanması tehlikesinin önüne geçmek. Bu program «hür dünyanın azgelişmiş ülkelerinde toprak reformunu sadece ihtilâli engelleyen bir tedbir olarak değil, aynı zamanda dış ülkelerdeki pazarın gelişmesine yol açan bir girişim olarak gören ABD hükümetinin tam bir desteğini kazanmıştı.

Pazar ekonomisi çerçevesi içinde kalaraktan toprak reformunun izliyebileceği iki yol vardı. Köylülerin çıkarlarına hizmet ede. cek olan birincisi tüm toprakları millîleştir. mek veya (daha az radikal olarak) bütün büyük mülkleri, toprak ağalarına ödenecek nominal miktarlar karşılığında alıp üreticilere dağıtmak olacaktı. Sözü edilen reform geçmişin bütün feodal kalıntılarını söküp atacağı için tarımsal üretimin büyümesi uzun vadede çok daha hızlı olmuş olacaktı. İkinci yol ise toprak ağalarının gücünü gerçekte azaltmadan köylülerin toprak açlığına taviz vermek, feodalizmin köklerini bütünüyle sökmeden kapitalist tarımın gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaktır. Tahmin edi. lebileceği gibi kısa bir kararsızlıktan sonra rejimin izlemeği uygun gördüğü yol bu ikin-

Toprak reformunun birinci aşamasında (1962-64) birden fazla köye sahip kişiler kendilerine bir köy (veya birden fazla köyden toplamları bir köy edecek parçalar) seçmek ve kalanını köylülere satılması için hüküme. te devretmekle yükümlü tutuldular. Bu, başta plânlandığı gibi ailelere değil fertlere uy. gulandığı için birçok toprak ağası birinci aşamayı topraklarını kendi yakınlarının adı na kaydederek, kolayca savdılar. Bu gediğe rağmen, ilk aşamada hükümet özel kişilere ait 13,000 - 14,000 kadar köy devralmıştı ki bu olgu reformdan önce toprak dağılımının son derece eşitsiz olduğunu göstermektedir. İkinci aşama ağustos 1964 te yürürlüğe girdi. Son biçimi ile toprak ağalarına belli bir tavanın üzerindeki toprakları için aşağıdaki yol. ların birini seçmek gerekliliğini koydu:

- 1) Geleneksel kiracılara 30 yıllığına (son 3 yılın ortalama net gelirine eşit bir sabit miktarla) kiraya vermek.
- 2) Topraklarını geleneksel kiracılarına onların rızasıyla Toprak Reformu Kanununun tayin edeceği bir fiata satmak.
- 3) Eğer kiracılar kendi paylarını satmak istiyorsa onların paylarını satın almak.
- 4) Toprağı kiracılarla ürünün eski bölüşümü esası üstüne bölüşmek.(Toprağın 3/5 ini kiracıya bırakmak.
- 5) Kiracılarla ürünün eski bölüşümü oranında ortaklıklar kurmak.

Makinayla ve ücretli işçiyle işlenen toprak parçalarıyla sadece toprak ağasına ait olan meyve bahçeleri bölünmeden bağışık tutulmuştur. Geleneksel kiracıya dağıtılacak toprak miktarı onun arazisinin büyüklüğü ile belirlenecektir. Üstelik, tohum, çift hayvanı gibi ekim unsurlarını temin eden kira-

cıla önc gel hiç

Ge! TOI

Kir

Re: Re

Do

for rin nü rol fak

ağ rir ola riv ra ti. ta

ola

hü

rik la hi

> ki çi. Bi di

al ta Si

rak reformu

Az gelişmiş bülke sosyal adaletsizliği kökünden dvacı verimliliği yükselteck bir sosyal ve ekonomik lik hakıkıdavık gerçek bir toprak folu yapılması mümbi ür? İran denemesi bu soruya olumsuz karşılık vedir.

cılara yanlızca emeklerini sunanlara kıyasla öncelik tanınacaktı. Öncelik merdiveninde tarım işcileri ve yoksul köylüler daha sonra gelmekteydi. Uygulamada bu sonuncuların hiçbir kazancı olmadı.

Ocak 1967'ye dek reformun birinci ve ikinci aşamalarının birleşik sonuçları tablo ikide gösterilmiştir.

TABLO: II	To bear a
Toprak sahibi olan köylüler	786.715
Kiracı olan köylüler	1.223.968
Hissedar olan köylüler	153.111
the second secon	2.163.794
Geleneksel haklarını satan köylüler	14.187
Toplam	2.177.981
Doğrudan ekimle uğraşan toprak	
ağaları	725.535
Reformdan bağışık tutulan meka-	
kanize çiftlikler	1.277
Reformdan bağışık tutulan meyve	-
bahçeleri	2.650

Bu vakte kadar 2,315,950 köylü ailesi veya yaklaşık olarak köy ailelerinin % 72 si reformdan etkilenmiştir. Reformun uygulandığı köylerde kurulacak olan köy kooperatiflerinde köylülerin üyeliği zorunluydu. Görünürde bu kooperatifler ekimin gidişatını kontrolde toprak ağalarının yerini alacaklardı, fakat zamanla asıl fonksiyonları toprak ağasına ödenme zamanı gelen taksit ve rantları, köylüden çok köyün tümünü yükümlü tutarak garantilemek oldu.

Reformun birinci aşamasında toprak ağaları tarafından köylülere satılan köylerin değeri 8878 milyon riyal (\$ 100 milyon) olarak belirtilmiştir. Bu miktarın 2802 milyon riyal (\$ 35 milyon) birinci taksit olarak Ziraat Bankasınca toprak ağalarına ödenmişti. Aynı devre alcıkları toprağın değerinin tamamını 15 ayrı yıllık taksitle ödeyecek olan köylülerden toplanan miktar 4888 milyon riyal (\$ 6 milyon) idi. Böylece reformun hükümet üzerindeki toplam malî yükü hafif olacaktı. Üstelik toprak ağalarına yapılacak ödemeleri kolaylaştırmak için 55 devlet fabrikası hisse senetleri çıkarmış ve toprak ağalarına tazminat senetlerini, bu fabrikaların hisselerini satın almak isteyen ticarî bankalarda iskonto ettirme imkânı sağlamıştır.

Toprak ağalarına ve zengin köylülere yapılan hükümet yardımı daha başka birçok şekiller aldı. Esas olarak bunlar kapitalist çiftçiliği geliştirme yolunda alınmış tedbirlerdi. Birkaç örnek zikredelim: Ekilmemiş topraklar için toprak ağalarına satın almada öncelik hakkı tanınmıştı ve bunlar bu toprakları ekime açmak amacıyla Ziraî Kredi ve Köy Gelişmesi Bankasından borçalabilmekteydiler. Esas olarak yoksul ve orta halli köylülere cari harcamalar ve mevsimlik ihtiyaçlar için verilen borçlar 3,314 milyon riyalden 1,753 milyon riyala düştü,

yani aşağı yukarı yarı yarıya indi. Öte yan. dan üretim projeleri için toprak ağalarına verilen birçok borçlar dört kat artarak 494 milyon riyalden 1.803 milyon riyale fırladı. Köylülere kredi sağlama görevi köy kooperatiflerine bırakılmıştı. 1966-67 de 936.000 üyelik 7.033 köy kooperatifi eliyle verilen borçlar 3.024 milyon riyali buldu ki bu miktar kooperatiflerin 1965-66 da verdiklerinin % 60 üstündedir. Alınacak kredinin miktarını belirliyen kooperatif hisselerindan daha çok alabildikleri için, burada asıl kazançlı çıkanlar durumu iyi köylülerdi. Hükümet malî kaynaklarını giderek köy kooperatiflerinden çok toprak ağalarına ayırdı. Köylünün kredi ihtiyacı 1960 ta 7,25 milyon riyali buldu oysa bu miktar karşılanamamaktaydı. Bu ihmal, koope. ratiflerin daha kurulmuş olduğu 45,000 köy. de özellikle belli oluyordu. Kapitalist çiftçiliği teşvik için hükümet, 1966 haziranında topraklarını kiraya verecek olan toprak ağalarına reformun ikinci aşamasında topraklarını üç yıl traktörle sürmek veya bu top. rakları kiracılara satmak zorunluluğunu ge-tiren bir kanunu meclisin tasvibinden geçirdi. Bu tedbir aynı zamanda, birçok durumda yeni mülk sahibi köylülerin ödediği yıllık taksitlerden daha fazla rant ödeyen küçük kiracıların kırgınlıklarını gidermeği amaç lamıştı. Ancak pratikte hükümet makina sa. tın alabilecek tek gurup olan toprak ağalarına daha elverişli şartlarla tarım makinaları sağlamış oldu.

Hükümetin gütmekte olduğu politika ge. çenlerde Toprak Reformu Kurumu'nca hazırlanıp Meclisin tasvibine sunulan bir sarıdan da belirtilmektedir. Her bölgede as-garî toprak büyüklükleri belirlenmişti. Öte yandan köylüler belirlenmiş asgarinin iki ka tına kadar toprak satın alabilirlerdi. Kiralama üstüne ise hiçbir sınırın konulmamış olması anlamlıdır. Yeni tasarı kanunlaşırsa üyeleri reformdan sonra kiracı veya mülk sahibi haline gelen köylüleri yarıcı işçiler ve ikinci aşamada bölünme maddesini seçen toprakağaları olan hissedarlık birimleri meydana getirilecektir. Bu birimlerin fonksiyonları arazi parçalarının yoksul ve orta halli köylülerden zengin köylülere transferini kolaylaştırarak büyük icarlı mülkler meydana getirmek (sulama toprakları da yirmi hektardan ve yağmursuyu ile beslenen toprak-larda kırk hektardan az olmamak üzere) ola-

Sonuç olarak reformun İran'ın köylük bölgeleri üstüne etkisi hayli fazla olmuştur. Reform, İran feodalizminin belkemiği olan müzare'e sistemine büyük bir darbe indirmiştir; fakat müzare'e temeli üstüne oturtulduğundan reform, bir dereceye kadar değişmiş şekliyle olsa da, sistemin en geri özelliklerini muhafaza etmiştir. Yüzyıllardır süregelen feodal sömürüden doğan mahalli değişikliklere hatta komşu köyler arasındaki farklılaşmalara dokunulmamıştır. Toprağın, geleneksel arazi parçalarının büyüklüğü esası üzerine dağıtımı köy bölgelerindeki sınıf bölümünü değiştirmiştir. Yeni kiracılar

aşağı yukarı eskisi kadar yüksek rantla mektedirler. Liste kolayca uzatılabilir.

Gene de toprak parçalarını genelli ralanan ve mülk sahibinin işlediği lere dönüştürerek, belirsiz süreli icar e sözleşmeye dayanan icar koyarak refory. ni bir şartlar cizisi yaratmıştır. Bu ayzı manda fonların köylülerden toprak aar na transferi (tazminat ödemeleri şekle zirai kredinin büyük kısmının büyük tal sahipleri ve şirketlere ayrılması, makiaş manın baskısı ve durumu iyi köylülerincöy kooperatiflerinde daha elverişli yerleri işgal etmekte olmaları ve hükümetin yerli ve yabancı sermayenin tarıma girmesini şüphesiz kapitalist çiftçiliğin gelişmesini hızlandı. racaktır. Bununla ilgili olarak İngiliz, Ame. rikan, Kanada, Alman ve Japon malî ve sinaî kuruluşlarının tarım projelerine yatırım yapmak için daha şimdiden rekabet etmeleri zikredilebilir.

Dolayısıyla günümüzdeki trendler, büyük ticarî çiftliklerin sayısında tedrici bir artış ve köylüler arasındaki farklılaşmanın hızlanması yönüne işaret etmektedirler. ekonomi için ciddî sorunlar getireceklerdir. 1956 ile 1966 arasında köy nüfusu % 18 artarken şehir nüfusunun % 80 artması ger. çeğinin açıkça gösterdiği gibi köylerde yük. sek işsizlik seviyesi büyük sayıda köylüleri şehirlere geçmeye zorluyordu. Köylük böl-gelerde kapitalist gelişmenin hızla ilerleme. si ve yoksul ve orta halli köylülerin büyük kısmının mülksüzleştirilmesi şüphesiz sinaî büyümeye bel bağlıyan işsiz kitlesini şişire. cektir. Yeni yaratılan iş sayısı bu akımı karşılıyamıyacaktır. Üstelik kaynakların bugünkü müsrifçe harcanması (yani büyük askerî harcamalar ve genellikle yabancı ve başlı. ca Amerikan çıkarlarının İran ekonomisi üzerindeki egemenliği) sanayileşmenin hızla gelişmesine engeldir.

Dolayısıyla, rejimin reformdan doğacak olan çelişkileri çözebileceği çok şüphelidir. Rejim İran tarımının temel sorunlarını çözecek güçte değildir, çünkü adalet, eşitlik, özgürlük ve gelişme üstüne yapmış olduğu gevezeliklere rağmen toprak ağalarının ve köy burjuvazisinin bekçisi olduğunu göstermiştir. Sayıları on milyon civarında olan yoksul köylülerin kaderini düzeltmek yolunda pek az çaba harcanmış, tersine tedrici mülksüzleştirilmeleri için yol açılmıştır.

Bu dönemeçte caha büyük bir soru ile karşılaşıyoruz: Eğer tartışma çerçevesi bir pazar ekonomisi ise azgelişmiş bir ülkede sosyal adaletsizliği kökünden kazıyacak, verimliliği yükseltecek ve hızlı bir sosyal ve ekonomik kalkınmaya katkıda bulunaçak gerçek bir toprak reformunun yapılması mümkün müdür? İran denemesi bu soruya olumsuz karşılık vermektedir.

Farhad Khamsi

Rejim İran tarımının temel sorunlarını çözebilecek güçte değildir, çünkü adalet, eşitlik, özgürlük ve gelişme üstüne yapmış olduğu gevezeliklere rağmen toprak ağalarının ve köy burjuvazisinin bekçisi olduğunu göstermiştir.

SOSYALIST

Parti içi eğitim

Sosyalist bir partinin toplumdaki sitli durumlarda doğru siyasî eylem çizgisi. ni saptayabilmesi ve izleyebilmesi için, o örgütün üyelerinin sosyalist teoriyi iyice be-nimsemiş olmaları gerekir. Lenin'in ünlü sözünü bütün sosyalistler bilir: «Devrimci teori olmadan devrimci eylem olamaz... ancak öncü bir teorinin yönettiği bir parti ön. cü mücadele görevini başarabilir.» (8) Lenin'in schrinu ettiği devrimci teori, bilimsel sosyalizm işçi sınıfına toplum içindeki yerini ve hedefine varmak için gerekli strateji ve taktikleri tayin etmesinde yol gösterecektir. An-cak bu devrimci teori sayesinde işçi sınıfı sosyalizm uğruna mücadelesinde aşılması ge. reken aşamaları ve düşmanı yenmek için mücadelenin hangi toplumsal güçler ile güç-birliği yapabileceğini tesbit edebilir. Bu yüzden teorik eğitimin her dönemde en önemli mesele olduğunu ve teorinin sadece uzun vadeli meselelerin çözümü için değil, kısa vadeli, günlük pratik müselelerin çözümü için. de büyük önem taşıdığı ortadadır. Yoksa teorik eğitimin önemini kavrayıp, bilimsel sos yalizmi üyelere hazmettirmenin amacı bütün parti üyelerini kitap kurdu veya teorisyenler durumuna yükseltmek değildir. İçinde yaşanılan toplumu doğru yorumlayıp, ğiştirmek ve sosyalist saflardaki sapmalara karşı doğru ideolojik çizgiyi izleyebilmek için de bize sosyalist teori gerek. «Teorik çalışma olmadan harcketin başarılı olarak bü. yümesi imkânsızdır., (9)

Sosyalist teori ancak sosyalizmin büyük ustalarının yazmış olduğu kitaplardan öğrenilebilir. Bu kitaplarda toplumların gelişme kanununu toplumları değiştirmek için verilen mücadeleleri ve elde edilen tecrübeleri buluruz. Bu kitapları, sosyalist teorinin özünü kavramamış bir kişi gerçek sosyalist olamaz. Sosyalist kitaplar oportünizme karşı en güçlü silâhtır. Oportünist hainlerin kitaplara karşı alerjileri buradan gelir. «Teori düşmanlığı oportünizme bağlıdır. Oportünist açıdan teori, bir engel, sosyalist geçmişin başbelâsı bir gölgesi tamamen gereksiz bir şey olarak düşünülür.» (10)

Parti içi teorik eğitimde çeşitli yöntemler uygulanabilir. Bunlar, toplu halce tartışmalı kitap okuma, seminerler, konferanslar söyleşiler biçiminde olabilir. Ayrıca partinin periyodik olarak tüm teşkilât ve üyeleri için yayınlayacağı broşür ve risaleler de son derece yararlıdır. Parti içi teorik eğitim çok ciddî bir biçimde yürütülmeli, hiçbir üyenin, kimliği ne olursa olsun böbürlenmesine, meseleyi tam kavrayamamış üyelere yukarıdan bakmasına asla izin verilmemelidir. Parti içindeki en zararlı ve gelişmeyi baltalayan eğilimlerden birisi budur. Alçak gönüllülük ve en basit meselelere karşı bile gösterilecek bir ilgi diğer üyeleri teşvik edici bir unsur olacaktır.

Profesyonel devrimci kadro

Parti içindeki teorik eğitimin asıl amaçlarından birisi, belkide en önemlisi kadrolar

yetiştirmektir. Mao Tse Tung eğer partinin kadroları arasında sosyalizmin sistematik ve pratik bir incelemesini yapan yüz ya da ikiyüz kişi olsa Japon emperyalistlerini yenebilecek durumda olduklarını, söyleyerek, devrimci kadroların önemini açık olarak belirtmektedir. Bir toplum hangi gelişme aşamasında olursa olsun sosyalist kadrolar yetiştirmek için teorik eğitim zorunludur.

Sosyalist bir parti ciddî bir teorik eğitimle devrimciliği meslek haline getirmiş bir devrimci kadro yaratmalıdır. Bu kadro partinin militan çekirdeği niteliğinde olacaktır. Böyle bir devrimci kadronun kurulması partinin yığın hareketlerinde ve ülkenin dört bir yanında yürüteceği emekçileri bilinçlendirme örgütlendirme eyleminde başarı sağlamasının en büyük unsurlarından biridir. Devrimciliği meslek edinmiş böyle profesyonel devrimci kadro aşağı yukarı mücadelenin her biçiminde ustalaşmış olacaktır. Lenin daha 1901'lerde bunun önemini kavrayarak şöyle diyordu: «...siyasî polise karşı mücadele özel vasıfları gerektirir, devrimciliği meslek edinmiş olan devrimciler gerektirir.» (11)

Profesyonel devrimci kadronun kökeninin öğrenci ya da işçi olmasının önemi yoktur. Önemli olan bu kadroyu oluşturan kişilerin günün 24 saatini emekçilerin dâvasına harcamasıdır. Bu nitelikte bir devrimci kadronun kurulması, parti örgütünün tüm ülkeye yayılmasını, yüzlerce yeni kadronun yetişmesini sağlayacaktır.

Bu profesyonel devrimci kadro elbette ki, sosyalizmin bilimini iyice hazmetmiş, ileriyi gören, yetenekli, fedakarlık duygusuyla dolu, çetin günlerde sarsılmayan, ve kendini partiye ve ulusa adamış kişilerden oluşacaktır. Bu kadro egoizmden, bireysel kahramanlıklardan, böbürlenmeden, her türlü gevşeklikten ve sektarizmden uzak olmalıdır. İşte, bu nitelikte profesyonel devrimci kadro yaratabilen bir sosyalist parti işçi sınıfının önünde dimdik durabilir; sınıfına öncülük ettiği kadar diğer partili olmayan yığınların saygısını kazanıp onları disiplin ve mücadele ruhu ile donatabilir.

Parti oportünist unsurları temizliyerek güçlenir

Toplumdaki sınıf çelişkileri yankısını parti içinde de gösterir. Parti içinde farklı görüşlerin çatışmasının temelinde bu çelişkiler yatar.

Parti içindeki ideolojik çatışmaların amacı bu çelişkileri çözmektir. Bu çelişmelerin bazı pariak sözlerle veya uzlaştırıcı tutumlarla örtülmeye çalışılması partinin hayatiyetine son verir. Bu yüzden her türlü görüş ayrılıklarının parti içinde kesin sonuca bağlanması gerekir. Engels, «Çelişmeler asla uzun süre gizlenmemelidir, aksine daima tartışılıp sonuca bağlanmalıdır.» (12) der.

Parti içi çelişmelerin birçok kaynakları vardır. Herşeyden önce sınıflı bir toplumda proletaryanın çeşitli sınıf ve tabakalarla sayısız ilişkilerde bulunduğunu unutmamak gerek. Proletarya gibi onun partisi de toplumda türlü sınıf ve tabakalarla ilişki halindedir. Bu yüzden burjuvazinin ve onun ideolojisinin çeşitli yerlerden geçerek parti içine sızması kaçınılmaz bir şeydir. Bunun nedeni, işçi sınıfının gayri-mütacanis bir kitle oluşudur. İşçi sınıfının arasında burjuvazi ile bağlarını tamamen koparmış «saf» proleter kitle bulunduğu gibi, proleter olmayan sınıflardan gelen kişiler de kendi eğilimlerini getirmişlerdir. Bunlar küçük burjuvaziden ve proleter olmayan sınıflardan gelen unsurlardır.

Ayrıca işçi sınıfının en üst tabakasını meydana getiren işçi aristokrasisi ise burjuvazi ile kesin uzlaşma içindedir. Bu tabakanın da parti içinde çeşitli biçimlerde etkide bulunması kaçınılmazdır. Bu tabaka için Lenin söyle diyor: «Yaşayış tarzlarıyla, ücretleriyle, dünyayı kavrayış tarzlarıyla tamamen küçük burjuva olan, burjuvalaşmış işçiler tabakası veya işçi aristokrasisi ikinci enternasyonalin başlıca dayanağı ve halen de burjuvazinin (askeri olmayan) başlıca sosyal desteğidir. Çünkü bunlar, burjuvazinin işçi hareketindeki gerçek ajanları, kapitalistler sınıfının işçi memurları, reformizmin ve şövenliğin gerçek propagandacılarıdır.» (13)

Mücadelenin değişik aşamalarında proletaryanın farklı tabakalarının düşünce, alışkanlık ve eğilimleri belirli görüş ayrılıkları biçiminde parti çinde görülecektir. Bütün bu küçük burjuva unsurlar şu veya bu biçimde parti içine girerek tererdüt ve oportünizm ruhunu, moral bozukluğunu ve güvensizliği ge. tirirler. Partide her türlü hizipçiliğin ve karışıklığın kaynağını aslında bu unsurlar teş. kil eder. Parti içinde oportünist unsurlar bulundukça birlikten, beraberlikten sözetmek bir aldatmacadan öteye geçemez. bir partide gerçek birlik ancak bilimsel sosyalizmin temeli üzerinde olabilir. Yoksa ilkelerin sözkonusu edilmediği birlik beraberlik teraneleri kesin olarak sahtedir. birlik ve beraberlik lâfını ağzından düşürmeyenlere cevabı şudur: «Birlik çığlıklarıyla aldatılmaya gözyummamak gerekir. Birlik kelimesini dudaklarından düşürmeyen çoğu zaman en büyük ayrılıkların tohumunu eken. lerdir.» (14) Bu yüzden oportünistlerin sahte birlik çağrılarına inanmamak gerekir. yalistler ilkelerin üzerinde pazarlığın sözkonusu olmadığı gerçek bir birliği savunurlar. Bunun dışında hiçbir uzlaşma yolu yoktur ve olamaz da. Temel ilkeler üzerindeki görüş ayrılıklarını ört-bas etme partinin ideolojik yozlaşmasının ve ölümünün yoludur. Bu yüz. den partinin gerçek birliğinin sağlanması ve güçlenmesi için oportünist unsurların tasfiyesi zorunludur. Bununla ilgili olarak 1878'de Almanya'da sosyalistlere çıkarılan olağanüs. tü kanun sırasında Engels'in Londra'dan Berstein'e yazdığı şu satırlar ilginçtir: «Oyle görünüyor ki, diyalektik gelişim kanunlarının genellikle ispat ettiği gibi her büyük ülkedeki her işçi partisi sadece iç mücadele-lerle gelişebilir. Alman Partisi, dövüşün ken-

ORGÜT MESELESI

Ersen Olgac

disinin başrolü oynadığı Eisenach ile Lassalle mücadelesinde bu günkü duruma geldi. Birlesmek, ancak Lasalle'in bir araç olarak, bile bile disiplin altına aldığı lümpen ilişkiler ortadan kalkınca mümkün olabilirdi. Ve bu, zamanımızda çok daha çabuk gerçekleşti. Fransa'da bu bakunist teoriye fedâ edilen, ama bakunist mücadele araçlarını sürdüren, aynı, zamanda hareketin sınıfsal niteliğini kendi özel amaçlarına feda eden kişilerde, birleşmek yeniden mümkün olmadan önce kendilerini tüketmek zorunluluğundadırlar. Böyle durumlarda birleşmeyi öğütlemek şüphesiz aptallık olur.» (15)

Evet sosyalist partinin temel ilkeleri etrafında gerçek bir birliği vardır. Bu birlik «mücadele veya hatta bölünme ve sonra yeniden, yeni bir temel üzerinde birlik» (16) tir. Bu birliğin sağlanması için oportünist unsur. ların partiden mutlaka tasfiye edilmesi gerekir. Bu unsurlara karşı yürütülecek olan mücadele partinin güçlenmesinin en büyük teminatıdır. Stalin «böyle unsurlara karşı amansız mücadele ve bunların partiden kovulması emperyalizme karşı savaşın başarısı icin sarttır, (17) diyor.

Parlamenter mücadele

Parlamenter mücadele konusu, özellikle geçen yüzyılda batıda sosyalist partiler arasında büyük tartışmalara yol açmıştır. İkinci Enternasyonalin oportünist partileri parlamenter mücadeleyi tek eylem biçimi olarak kabul ettiler. Lenin ve Stalin bu partileri oportünist tutumlarından dolayı çok ağır şekilde eleştirmişlerdir.

Parlamenter mücadele sosyalist partinin mücadele biçimlerinden yalnızca biridir. Bu aracın emekçileri bilinçlendirme ve örgütlendirme eyleminde sonuna kadar kullanılması gerekir Lenin parlamenter mücadeleyi redde. denleri çok sert bir biçimde eleştirmiş, sos. yalist partinin legal çalışma olanaklarından son katresine kadar yararlanması gerektiğini belirterek bu tür mücadeleyi reddedenleri sol-sosyalistler olarak nitelendirmiştir.

Parlamenter mücadele sosyalist partinin mücadele biçimlerinden birisi olduğuna göre bu mücadele biçimini reddetmek ne kadar yanlışsa bunu abartmak, olduğundan çok daha önemli göstermek ve giderek parti üyelerinin parlamento çatısına dolmak için birbirleriyle yarışa girmesi de oportünizmin ta kendisidir. Hele parti yöneticilerinin parlamentoya girmesi son derece yanlıştır. tutum her an örgütün başında bulunmaları. nı gerektiren aslî görevlerini engelliyeceği gibi parti yöneticilerini parti tabanından tecrit etmek sonucunu da verecektir. Bu yüz. den adına lâyık gerçek bir sosyalist örgütün, her ne biçimde olursa olsun parlamento tuzağına düşmemesi gerekir. Elbette ki, «... burjuva parlamentosunda işçi sınıfına gerçek ten lâyık olan proleter devrimci gurup kur. mak «zor» dur; sosyalist parlamenterlerin, burjuva parlamentarizminin alçaltıcı alışkanlıklarına yakalanmalarını önlemek ve bunla. rın yığınları bilinçlendirme ve örgütlendirme görevini parlamentonun üstünde tutmalarını

ve zamanlarını bu yoldaki çalışmalara has.

retmelerini sağlamak «zor» dur.» (19) Ancak, işçi sınıfının en devrimci, en yi. ğit, en yetenekli ve en seçkin unsurlarını bağrında toplayabilen bir sosyalist parti bu «zor» görevin üstesinden gelebilir.

Ancak, emperyalizme karşı savaşın oportünizmle mücadeleden asla ayrılamayacağını kavrayan ve oportünizmi ezmek için mücade. lenin her biçimini vermeye kararlı bir sosyalist parti bu «zor» görevin üstesinden gele-

Ve bizim koşullardaki ülkelerde ancak, ulusal bağımsızlık bayrağı etrafında, işçi köylü beraberliği temelini kurarak bütün millî sınıfları anti-emperyalit anti-feodal cephede millî demokratik devrimi gerçekleştirme uğruna toplamaya önayak olabilen bir sosya. list parti bu «zor» görevin üstesinden gele-

Kısacası, ancak, bilimsel sosyalizmin ilke. leri etrafında çelikleşen bir sosyalist parti bu «zor» görevin üstesinden gelebilir.

SON

(8) Ne Yapmalı?, Lenin, sayfa 32 Sol

(9) Ne Yapmalı?, Lenin, sayfa 27, Sol Yavınları.

(10) Sosyal Demokratların Cıkmazı, G. Söder, B. Qandt, F. Lager, J. R. Campbell, sayfa 19 Sol Yayınları

(11) Ne Yapmalı, Lenin, sayfa 137 Sol

(12) Selected Correspondence of Marx and Engels, sayfa 371, 1947

(13) Emperyalizm, Lenin, sayfa 16.17, Sol Yayınları.

(14) Selected Correspondence of Marx and Engels

(15) Selected Correspondence of Marx and Engels, sayfa 358-358

(16) Quotations of Chairman Mao Tse Tung, sayfa 252, Peking Edition

(17) Foundations of Leninism, Joseph Stalin, sayfa 123, International Puplishers

(18) Devrim Stratejisi-Marksist Eylemin Çocukluk Hastalığı, Lenin, sayfa 113, Gün Ya.

(19) Devrim Stratejisi-Marksist Eylemin Cocukluk Hastalığı, Lenin, sayfa 138, Gün Ya.

Çin Kızıl Haç Derneğinin, Türk Kızılay Derneğine mektubu

Geçen ay içinde İstanbulda toplanan ve aldığı kararlarla gerici niteliğini ortaya koyan 21. Uluslararası Kızıl Hac Konfe. ransı Cin Halk Cumhuriyeti tarafından boykot edilmiştir. Çin Halk Cumhuriyeti Kızıl Haç Derneği, Türkiye Kızılay Der. neği Başkanı Adalet Partisi Milletvekili Rıza Çerçel'e yazdığı mektupta, onu ve Kızıl Haç Yürütme Kurulunu Çin'in iç işlerine karışmakla suçlamıştır. Türk hal. kından ve kamuoyundan gizlenmek iste. nen bu durumu açıklıyor ve Çin Kızıl Haç Derneğinin Çerçel'e gönderdiği mektubun metnii yayınlıyoruz:

"Bay Riza Cercel.

Türk Kızılay Derneği Başkanı,

Kızıl Hac'ın Uluslararası 21. Konfe. ransının Eylül ayında İstabul'da yapılacağını bildiren mektubunuzu aldık. Mektu. bunuza ekli davetliler listesinde 700 milyon Çinli tarafından aşağılanan Çan Kai Şek haydut çetesi ve onun sahte «Kızıl Haç örgütü, de yer almaktadır. Amerikan emperyalizminin tahriki ile Uluslararası Kızıl Haçı'nın Yürütme Kurulu tarafından girişilen bu canice davranış, uluslararası konferansı kullanarak «iki Çin» me. selesi yaratmak, Çin'in iç işlerine karış. mak ve Çin'in egemenliğini çiğnemek. tir. Buna karşı duyduğumuz derin infiali belirtir ve bunu siddetle protesto ederiz.

Herkesin bildiği gibi Çin Halk Cumhuriyeti Cenevre Sözlesmelerinin imzacısı, Çin Halk Cumhuriyetinin hükümeti de Çin Halkını temsil eden tek kanunî hü. kümet ve Çin Kızıl Haç Derneği Çin'in tek ulusal Kızıl Haç örgütü ve Uluslararası Kızıl Hac Derneğinin tam üyesidir. Taiwan ili Çin toprağının ayrılmaz bir parçası, Taiwan'da mevzilenmiş Çan Kai Şek hay. dut çetesi Amerikan emperyalizminin süngülerinin himayesine sığınmış siyasî bir ceset ve onun sahte «Kızılhaç örgütü» de kimseyi temsil etmeyen ve Uluslararası Kızıl Haç kongresine katılmağa hiç bir hakkı olmayan bir örgüttür. Daha önce 1965'de yapılan konferansın yolundan yürüyen Uluslararası Kızıl Haç Yürütme Kurulu yine Can Kai Şek çete. sini ve onun sahte «Kızıl Hac örgütünü» yine bir uluslararası toplantıya çağırma çabasındadır. Bu onun, 700 milyon Çinliye düşman olmağa devam ettiğini, isteyerek Amerikan emperyalizminin «iki Çin» oyu. nuna isteyerek yardımcı olduğunu ve tamamiyle Amerikan emperyalizminin Çin'e karşı çıkan bir aracı halinde dönüştüğü. nü göstermektedir.

Bu nedenle, Çin Kızıl Haç Derneği Uluslararası Kızıl Haç Derneğinin 21. Kon. feransına katılmayı reddetmeğe karar ver. miştir. Çin Kızıl Haç Derneği konferans. da alınacak herhangi bir kararla kendini bağlı saymayacak veya herhangi bir yü. kümlülük altına girmiyecektir. 15 Ocak 1969 tarihli mektubunuz ve ekli konferansa çağırılanların listesi de bu mektupla birlikte iade edilmektedir.

> Çin Kızıl Haç Derneği 20 Ağustos 1969

İktidarın terörü devrimci saflarda yılgınlık yaratmamalı

Praleter devrimcilerini iki militanı, Mehmet Cantekin ve Taylan Özgür'ün kaatilleri hâlâ bulunamadı. Polis-Savcılık mekanizması bu olayı da ağır ağır örgülmekte. Seçimler bahane edilerek bu işe bir sünger çekilmek isteniyor. Seçim sonrası da belli. Yeni kabine oyunları, koalisyon var mı, yok mu, kim vekil olacak gibi sorularla bu iş uyutulacak.

Hafta içinde basın toplantısı düzenleyen Taylan'ın babası bir basın bildirisi yayınlayarak şunları diyordu: «Oğlumu polis öldürdü. Bu kaatil polis mutlaka bulunmalıdır. Savcılar bu işi bizzat yürütmelidirler. Hattâ yardımcı olarak jandarma kullanılmalıdır. Aksi taktirde halkın savcılara olan güveni azalacaktır.»

Proleter devrimcilerinin öldürülmeleri önemli bir sorundur. Mehmet Taylan emperyalizmle mücadeleyi oportünizmle mücadele ile birleştirmiş yiğit devrimcilerdendi. Polis, hedef olarak, halkımızın önündeki devrimci adımın millî demokratik devrim olduğunu sa

Deniz'in mesajı

Deniz Gezmiş tutuklu bulunduğu Sağmalcılar hapishanesinden mücade. le arkadaşlarına aşağıdaki mesajı göndermiştir.

«Amerikan emperyalizmine karşı verdiğimiz kavgada tıpkı bizden evvel. kilerde olduğu gibi hapishanelere de gireceğiz arkadaşlarımızda ölecek. Bu bizi yıldırmamalı fakat her ölen kardeşimizin hesabını karşı devrimlerden ve baş sorumlu Amerikan emperyalizminden soracağız. Üstelik son olaylar bizim ne adar güçlü olduğumuzu ortaya koy muştur. Çünkü onların bizden ne kadar korktuğu ürktüğü ortaya çıkmıştır. Onlar için tehlike çanları çalmaya başlamıştır.

Bizim şimdiki durumumuz 946 lar. da 924 lerde daha ağı rşekilde geçmiş ve onlar yılmamışalrdır. Bu solun tarihi gelişim içindeki geçit noktasıdır.

Bundan böyle güçlerimizi merkezileştirip daha hazırlıklı ve daha sorumlu mücadele edeceğiz. Tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye için ileri!...» vunan proleter devrimcilerini almıştır. Olayın iktidar – polis işbirliğinin sonucu olduğu açıkça ortadadır. Taylan'ın öldürüldüğü gün Deniz Gezmiş in üniversite içinde polis komplosuna getirilmek istenmesi bu oyunun başka bir cephesidir. Halkın polise ve adliyeye olan güveni sarsılmıştır.

Basın bu konudaki yayınlarını sınırla. mağa başladı. İlhan Selçuk, Mehmet'in cenaze törenini anlatıyor Empertalizme, onun içerdeki ortaklarına karşı savaş veren bir devrimcinin cenazesi feodal mütegallibe takımı tarafından kaldırılmıyordu. Ağa zulmü altında inleyen ve içinde bulundukları durumun farkında olmayan bir gurup insan kendi evlâtlarına yarınları için savaş veren bir kişinin cezanesini «komünisttir», diyerek kaldırmıyordu.

Savcılıkta ise durum oldukça karışık bir hal almıştır. İşbirliği mekanizması bütün açıklığı ile ortaya çıkmıştır. İlk olarak polise müracaat eden tanıklara 20 kadar polis gösterilmiş ve asıl suçlu gizlenmiştir. Polis teşkilâtı korkmaktadır. Başına dert açılacağından çekinmektedir. Onun için de savcılık polis mekanizması arasında oyun sürüp gitmektedir. Polis, "ben suçluları adliyeye sevkettim, savcılık sorumludur," demekte; savcılıkta içişleri bakanlığından gelen baskılar sonucu işi savsaklamaktadır. Tanıkların görevi savcılık mekanizmasını zorlamak ve asıl suçlunun kendilerine gösterilmesi üzerinde israr etmektir.

Ajanslar ve basın kaynakları savcılığa yardımcı olmakta ve bir yığın ihbar haberi verip ertesi gün tekzip ederek işi iyice karıştırmaktadır.

Diğer taraftan siyasî partilerin tepkileri oldukça değişik olmuştur. TİP Genel Sekreteri Tarık Ziya Ekinci'nin radyo konuşması tahkikata uğrarken, Demirel olayı tasvip eder bir tutum içinde olduğunu belirtiyordu. Demirelin bu tutumu, faali meçhul tüm öğrenci cinayetleri karşısında işi uyutan beyanatlar veren iktidar polis işbirliğini doğrulamaktadır.

Tarafsız (!) İçişleri Bakanı savcılığa bir yazı göndererek suçluların hemen (!) bulunmasını istemiştir. Bu yazıdan sonra neler olacağı merakla beklenmelidir.

Bu durumda ne yapmak gerekmektedir? Proleter devrimcilerini ilgilendiren esas so-

Devrimci saflar bir yıl içinde altı şehit vermiştir. Bu oldukça büyük bir rakamdır. Üstelik siyasal iktidar, son cinayetlerini Konya, Kayseri ve Kanlı Pazar'da başvurduğu «halk galeyana geldi» şeklindeki kılıfa da gerek görmeden; bu cinayetleri doğrudan doğruya kendi adamlarına, fedailerine işletmiştir.

Ancak siyasî iktidarın bu pervasızlığı, devrimci saflarda yılgınlık yaratmamalıdır. Yılgınlığa düşerek devrimci mücadeleyi terketmek küçük burjuva unsurların yapacağı şeydir. Unutmamak gerekir ki, siyasî ıktidar ve onun ağababaları emperyalistler, gelişen

devrimci mücadeleden korkmağa başlamışlardır. Fabrikalardaki grevleri, emperyalizme satılmış sendikacıların değil, proleter devrimcilerinin etkilediğini farketmektedirler. Köylerdeki toprak işgallerinde işbirlikçi politikacıların değil proleter devrimcilerinin etkili olduğunu bilmektedirler. Ve devrimcilerle işçi ve köylü kitleleri arasındaki devrimci bağın gittikçe kuvvetlendiğini görmektedirler. Bu gözlemler onları ürkütmekte, çileden çıkarmaktadır. Hırçınlıklarının, teröre başvuruşlarının nedeni budur.

Törere başvurmaları onların artan gücünü değil, büyüyen güçsüzlüklerini gösterir. O halde yılgınlığa kapılmanın gereği yoktur.

Siyasî iktidarın faşist başkılarını önlemenin çaresi ona boyun eğmek değil, onunla daha örgütlü daha bilinçli mücadele etmektir.

Diğer yandan terörün artışı karşısında telâşa kapılmak, sabırsızlanmak ve devrimci teorinin bize öğrettiklerini unutmak ta küçük burjuva yılgınlığının başka bir belirtisidir. Devrimciler basit bir öc alma duygusallığını, devrimci teorinin öğretilerine tercih etmezler. Proleter sosyalistleri devrimci, mücadelenin çeşitli biçimlerini reddeden oportünizme karsı amansız bir mücadele vermişlerdir ve vermektedirler. Fakat onlar her mücadele biçiminin ancak şartları oluştuktan sonra başarı sağlayabileceğini de unutmazlar. Mücadele. nin her safhasında ciddiyeti elden bırakma. mak, atılan her adımda kararlı olmak zorundayız. Bu günkü mücadelemizin kitleleri dev. rimci harekete kazanmak olduğunu ve bunun herhangi bir mücadele biçimini reddetmek anlamına gelmiyeceğini bilmeliyiz.

Deniz harb okulu öğrencileri dâyası esastan bozuldu

Daha önce de Türk Solu'nda verdiği. miz gibi Karadeniz'e yaz tatbikatına giden Deniz Harb Okulu öğrencileri Sam. sun'da Amerikan üslerini gezmek mişler, fakat «yasaktır» karşılığını alarak içeri sokulmamışlardı. Bunun üzerine gece şeflerine verilen bir temsilde, oyunculara üzerinde «Tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye'yi özleyen Deniz Harb Okulu öğrencileri, yazılı bir buket vermişlerdi. Bu yurtseverce tepki üzerine yargılanan Hasan Çetin, Cemali Özgün ve Mahmut Özen adındaki öğren. eiler üç ve birer buçuk ay hapse mahkûm olmuşlar ve okuldan kovulmuşlardı. An. cak Askerî Yargıtay nezdinde yapılan iti. raz üzerine mahkemenin kararı Yüksek Mahkeme tarafından esastan bozulmuş-

Zafer Erdemir işçilerinindir

Sina Cıladır

EREĞLİ'den bildiriyor.

Ereğli Demir-Çelik işçileri, işverenin hak-larını vermemekte direnmesi üzerine üçüncü kez grev silâhına sarıldı. İşçiler, Amerikalı işbirlikçi patron ile işbirlikçi iktidarın kutsal ittifakının ürünleri olan çeşitli provokasyon. lara, kamuoyunu yanıltıcı beyanlara ve aylardır sürdürülen tedhiş havasına rağmen mücadeleden yılmadılar. Erdemir işçilerinin mücadelesi, yaklaşan seçimler nedeniyle daha da çetinleşmişti. Seçim kampanyasının açılışına kadar, hiç değilse görüntüde işçiden, köylüden ve gençlikten yana gözüken siyasal yelpazenin solundaki örgütler, bu kez, Türkiye'deki sahte demokrasinin oy toplası yabilme kurallarına uyarak bütün ilerici eylemlere sırt çevirmişler, emperyalizmin tezgâhladığı baskı hareketleri karşısında muşlardı. Böylece Erdemir işçileri, Demir-Döküm'de, Yarımca'da, Tarsus'ta, Elbistan'da vb. Anayasal hakları için mücadele eden işçi ve köylü kardeşler gibi, proleter devrimcilerinin desteği ile çok zorlu bir mücadele vermekteydiler. Erdemir işçilerinin mücadelesinin, seçim kampanyası sırasında yoğunlaşmasının en olumlu yanı, sözde devrimci ama aslında statükodan yana çevrelerin gerçek yüzlerinin iyice ortaya çıkması oldu. Bu arada, Erdemir işçilerinin mensup olduğu sendikanın niteliğine bakarak, masa başında, işçilerin haklı mücadelesine dolaylı olarak sirt çeviren bilimsel tahlilcilerin (!) esamileri de Erdemir işçilerinin mücadele günlüğüne geçti.

TÜRK SOLU ekibi, Erdemir işçilerinin, 29 Eylül'ü 30 Eylül'e bağlayan gece saat 24.00'te başlayan 3. grevcilerinin de içindeydi. İşveren, bütün baskı ve yanıltıcı olanaklarını kullandığı halde işçilerin mücadelesini kıramıyacağını anlayınca, yasalara aykırı olarak fabrikaya yiyecek maddeleri ile yatacak eşya depo etmişti. Ayrıca bir şaşkınlık örneği olarak nitelenebilecek şekilde, fiilî olarak çoktan çökmüş bulunan A.B personeli ayrımını kullanmağa çalışmaktaydı. Grev uygulamasına geçildiği anda, işverenin, 4600 işçinin yasal haklarını nasıl kırmağa çalıştığını grevi başlatan vardiyadan işçi Erol

Eriş'in ağzından dinleyelim:

«Saat 24.00'de brev uygulamasına geçtik. Daha önceden işverenin fabrika içinde yatacak eşya ve yiyecek depo ettiğini öğren. miştik. Arkadaşlarla hemen etrafı aramağa koyulduk. Yarım saat içinde 50 kişiyi enaz 15 gün besleyecek miktarda yiyecek ele geçirdik. Yiyecek maddeleri arasında peksimet, konserve, meyva ve sigara vardı. Hattâ semaverler, bardaklar, çay paketleri depo edilmişti. Yiyecekleri bulduğumuz yerlerde çok sayıda şezlong, yatak, battaniye de bulduk, bunların tümünü ana kapının önüne taşıdık... Diğer taraftan bazı müdürler ile yardımcıları ve işveren vekilleri fabrikadan dışarıya çıkmamakta direniyorlardı. Bunla-rın bir kısmı A Personeli denilen işçi arka. daşlarımızdı. Ancak hemen söyliyeyim, Amerikanın düdüğünü öttüren patron gazeteleri. nin yazdıkları gibi, dışarıya çıkmamakta dırenen A personeli arkadaşlarımızın sayısı çok değildi, tümü 50 kişi kadardı; onlar da mücürlerden baskı gördükleri için dışarıya çık.

mak istemiyorlardı. A Personelinin tümünü meydana getiren 1165 arkadaşımızdan 1000'i dışarıdaydı zaten. Biz, müdürleri ve yardım. cılarını dışarı çıkarırken, fabrikanın içine üç kamyon dolusu silâhlı asker girdi. Yüksek Fırının çevresini kuşattılar. O sırada bir sivil, askeri üzerimize saldırtacağını söyledi. Içeride kalmak isteyenleri çıkarmayın, dedi. Biz hepimiz askeriz dedik. Arkadaşlar asker kar. deşlerimize sevgi tezahüratı yaptılar. Hep birlikte «İşçi . ordu omuz omuza, diye bağırdık. İçeriye bir yığın polis de girmişti. Polisler müdürleri koruyorlardı. Biz onları dışarıya çıkartmak isteyince polisler bize engel olmaya çalışıyorlardı. Askerler araya girdi, polislere çekilin dediler... Bir de şunu söyliyeceğim: Fabrikanın işvereni günlerdir bizim Yüksek Fırını mahvetmeğe çalıştığımı zı yayıyor, onlardan yana gazeteler de bunu yazıyorlar. Yazılanlar, söylenenler yalandır! Grevin başladığı gece fırının rolantiye alınması için yalnız biz değil, Sendika Başkanı bile kolları sıvayıp çalıştı. Biz işçiler Mayıs ayından bu yana süregelen mücade. lemizde kimin bize karşı, kimin bizden yana olduğunu çok iyi öğrendik. Kanunlar hangi hakları bize tanıyor tek tek biliyoruz. Bizleri sömürenler, haklarımızı vermeyenler kimlerin adamlarıdır, kime yaslanıyorlar apaçık ortaya çıktı. Mücadelemiz haklarımızı almak için Anayasanın eksiksiz uygulanması! Mücadelemiz, halkımızı ortaklarıyla birlikte sömüren emperyalizmi kovmak için!»

İşçi Erol Eriş'in anlattıkları, Erdemir işçilerinin sürdürdükleri mücadelenin niteliğini açık seçik ortaya koymaktadır.

İşçiler yasalara uygun olarak grev uygulamasına geçtikleri an, fabrikayı boşaltmak istemişlerdir. Çalışmak isteyenlere hiç kimse engel olmamıştır. Yasalara göre, çalışmak isteyenler, grevin başladığı vakit fabrikayı terkettikten sonra kimliklerini kaydettirerek tekrar içeriye girmek zorundadırlar. İşveren, işçi nitelikli tüm unsurların dışarıya çıktıktan sonra tekrar çalışmak için içeriye girmiyeceğini bildiğinden, polisi de baskı gücü olarak kullanmak istemiştir. Ancak bu da suya düşmüş ve greve iştirak oranı yüzde 100 olmuştur.

Amerikalı işbirlikçi patron, gazetelere ilânlar vererek, işçi istekleri konusunda kamuoyunu yanıltma yolunu da tutmuştur. İşçilerin isteklerinin değer olarak ifadesi 2 yıl için 26 milyon lira olmasına rağmen, işveren bu rakamı 126 milyon lira olarak göstermiştir.

Ereğli Demir.Çelik Fabrikaları yurt ekonomisi içinde, yabancı ve işbirlikçi sermayenin egemen olduğu bir tekel durumundadır. Şirket, ihtiyacı olan yedek parçaları, yurt dışından gümrüksüz getirebilmektedir; bunun için özel bir kanun çıkarılmıştır. Ayrıca yurt dışından yassı mamûl ithali yasaklandığından, Erdemir'de üretilen yassı mamûllerin fiyatı Şirketin kontrolündedir. Bütün bunlara rağmen kumpanyanın işçinin en tabiî haklarını vermemekte direnmesi ve üstelik iktidardan açık yardım görmesi, Devletin asker ve polis kuvvetini işçiye karşı

kullanmak istemesi emperyalist sömürünün gücünü gösteren tipik bir örnektir.

Bu satırların yazıldığı gün (1 Ekim) Erdemir işçileri mücadelelerini bilinçli olarak sürdürmektedir. Amerikalı işbirlikçi patron bütün kozlarını kullanmıştır. Çok kısa bir süre içinde dizleri üstüne çökecektir. Ve zafer, işçi Erol Eriş'in söylediği gibi, Anayasal hakların alınması ve ortaklarıyla birlikte halkımızı sömüren emperyalizmin kovulması için savaşanların olacaktır!

Almanya'da seçimleri gerici parlamentarizm

kazandı

28 Eylül'de Almanya'da yapılan seçimlerden tek kazançlı çıkan gerici parlamentarizm olmuştur. Amerikan emperyalizmine ve Almanya'da geniş yatırımlara sahip Amerikan sermayesine daha fazla uşaklık etmeğe çalışan iki parti de birbirine yakın oy sağlamıştır. Onlarla aynı paralelde olan üçüncü parti isebiraz gerilemiştir.

Gerici Kiesinger'in Hıristiyan Demokratlarınının 242, reformist gözüküp Kiesinger'den daha gerici ve daha Amerikan uşağı bir politika izliyen Amerikan emperyalizminin maaşlı memuru Brandt'ın Sosyal Demokrat Partisinin 224, niteliği belirsiz fakat gericilikte diğer ikinsinden kesinlikle geri kalmayan Hür Demokratların 30 sandalye kazandıkları seçim Almanya'ya her hangi bir yenilik getirmemistir

Gittikçe gelişen ilerici akımlar ve de. mokratik öğrenci hareketleri karşısında, Filipin demokrasisine karşı bir alternatif olarak Amerikan emperyalizmi tarafından koltuk altında bulundurulan azgın faşist Milliyetçi (!) Demokratlar (!) ise, gerekli oy barajını aşıp parlamento'ya girememiştir. Böylelikle, Almanyanın gerici yöneticileri göğüslerini gere gere Almanya'da faşizm tehlikesinin söz konusu olmadığını (!) utanmadan söyliyebileceklerdir.

Kiesinger - Brandt sahte rekabetinin bu seçim sonuçlarından sonra aralarında anlaşarak, geleneksel Filipin demokrasisini sağlıyabilmek için yeni seçim kanunu yapıp yeniden seçime gitmeleri uzak bir ihtimal degildir. (Böylece Filipin demokrasileri için aykırı bir olay olan üçüncü partiden parlamentonun dışında bırakılacaktır.)

Öte yandan, «Demokratik İlerleme Hareketi» adı altında seçimlere giren solcular, gerici parlamentarizmde daima egemen gücün emperyalizm olduğunu görerek, binde 6 oyl

la bir köşeye çekilmişlerdir.

Almanya'da bir değişiklik yoktur. Doların zayıf durumu dolayısıyla Almanya'ya akmağa devam eden Amerikan sermayesi, sonunda Alman Markını da büyük bir buhranının içine atana kadar da bir şey olmasına ihtimal yoktur. Almanya'da belirleyici faktör, kapitalizmin önüne geçilmez buhranı olacaktır.

Bolivya'da Darbe

1969 yılında bir çok ülkede darbe oldu. Bunların hepsi eski düzene oranla çok daha ileri bir düşünceyi temsil ediyordu. Lâtin Amerika'da, Afrika'da ve Orta Doğu'da ardarda gelen darbeler anti-emperyalist asker-sivil aydın kesimlerin yönetime el koyup, küçük burjuva reformizmini uygulamalarına

Bu darbe zincirinin son halkası bütün ilericilerin adını iyi bildikleri bir ülkede, Bolivya'da meydana geldi. Geçtiğimiz hafta içinde Cuma günü sabahı Bolivya silâhlı kuvvetleri yönetime el koyduklarını açıkladı.

Darbenin lideri Bolivya Silâhlı kuvvetleri başkomutanı General Alfredo Ovando Candia'ydı. Candia'nın adı ilk anda akla bazı şüpheler getiriyordu. Çünkü Candia, Amerikan emperyalizminin ileri karakolu duru. mundaki Bolivya'da 1970 yılında yapılacak Cumhurbaşkanlığı seçimlerine katılacağını a. çıklamıştı. Ayrıca General Candia, geçen hafta içinde siyasî rakipleri tarafından, seçim kampanyasında kullanılmak üzere, Bolivya da geniş yatırımları bulunan bir Amerikan petrol şirketinden para aldığı için suçlan. mıştı. Candia, bu suçlama üzerine görevinden istiaf etmiş, ancak devrik cumhurbaşka. nı Salinas bu istifayı kabul etmemişti.

Ancak Candia başa gelir gelmez ilk iş olarak 1955'den beri yürürlükte bulunan Pet. rol Kanununu ulusal çıkarlarla bağdaşama. dığı gerekçesi ile yürürlükten kaldırıldı. Yeni askerî yönetimin ikinci uygulaması sendika kurma ve grev yapma hakkını kısıtlayan çalışma kanunu da kaldırmak oldu. General Candia, işçilerin demokratik hakla. rının teslim edileceğini açıklıyordu. General darbe için uygun ortam yaratan çinko işçile. rinin grevi hakkındaki görüşlerini de belirterek, 20000 işçinin hakkının en kısa zamanda teslim edileceğini ve ücretlerin artırılacağını

Askerî yönetim üçüncü bir kararıyla da sosyalist ülkelerle o güne kadar kesik ya da gevşek olan ilişkilerin yeniden ve daha güçlü bir biçimde kurulacağını açıklıyordu.

Bolivya'nın yeni yöneticileri yönlerinin SOL MILLIYETÇILİK olduğunu açıklıyor.

Fakat hükümetin açıklanan iki yeni kara. rı kafaları bulandırmıştır. Bu kararları açıklayan General Candia, yeni hükümetin Ameri. ka ile iyi ilişkiler kurulmasına büyük önem verdiğini söylemiştir.

Ovanda Candia, Bolivya'daki petrolleri işletmekte olan Gulf Oil Şirketini de devletleştirmeyi düşünmediklerini belirtmiştir.

Bu son iki karar, darbecilerin emperyalizme ilişkilerini kopartıp kopartmama konusunda kesin bir tavır alamadıklarını göstermektedir. Bu yıl içinde meydana gelen diğer darbelerin önderliğini yapan küçük burjuvalar gibi Bolivya'dakiler de iki alternatif karşısında. dırlar. Ya emperyalizme dayanacaklar ve eski düzeni sürdürecekler, yarı bağımlı bir devlet olmaya devam edecekler; ya da halk yığın. larına dayanacaklar ve gerçekten ilerici, anti.emperyalist bir yol izliyeceklerdir. Birinci yol çok kolaydır, fakat sonu da çok kolay ge.

lir. İkinci yol ise zahmetli fakat o derece de

İkinci yolun seçilmesi halinde, emperyalizmin ileri karakolu olma durumuna son ve. rilmesi, Amerikan emperyalizmi ile ikili anlaşmaların feshedilmesi, yabancı şirketlerin kapı dışarı edilmesi ve bütün yabancı üslerin kapatılarak, hızlı bir toprak reformu ve sanayileşme uygulamasına geçilmesi gerekir. Bu yolda yürünebilmesi için geniş halk kütlelerine dayanılması yeterlidir.

Cekoslovakya'da meydana gelen değisiklikler

«Sosyalizmde reform», «İnsancıl sosyalizm» gibi sloganlarla ortaya çıkarak Çekoslovak-ya'da Marksist-Leninist teoriden sapmanın sapmanın ötesinde bir karşı-devrim hazırlama çabası-

Güler yüzü "Liberal bir

na girişenler Çekoslovakya Komünist Partisinden tasfiye ediliyor.

Marksist - Leninst teoriye sırt rek, «Liberal sosyalizm» gibi adının dahi, kapsamının niteliğini ortaya koyabileceği, kapitalizmin geriye dönüş şartlarını hazırlama. ğa yönelmiş bir dizi tedbir olarak Çekoslovak. ya gençliğini, çağdaş kültür emperyalizmiyle karşı karşıya bırakan Dubçek ve çevresi, Çe. koslovakya Komünist Partisi Merkez Komitesinin son toplantısında bulundukları görev. lerden alındılar.

Emperyalizmin bütün sosyalist ülkelerde sahneye koymak istediği karşı devrim oyununun bir sahnesi olarak ortaya çıkan «Çek Baharı, (Batılı kaynakların Dubçek ve avanesinin aldığı bir dizi tedbirlere verdiği isim) emperyalist dünyada geniş yankılar uyandır. mıştı. Sosyalizmi insanlık dışı bir düzen sosyalist liderleri o ana kadar gözünü kan bürümüş katiller olarak gösteren emperyalist basının gözünde Dubçek aniden bir hürriyet kahramanı, Çekoslovakya ise bir cennet olarak ortaya çıktı.

Bu durumdan güç alan emperyalizmin Çekoslocakya'daki ajanları karşı devrimi sah. neye koymak için harekete geçtiler. ...Olayın geri alanını herkes biliyor. Çek kahramanca (!) direnmesinden söz eden, ağıtlarla dolu sözler ve yazılar günlerce emperyalizmin boyunduruğu altındaki ülkeleri inletti. Türkiye'de polis öğrenci yurtlarını basar, genç öğrencileri yataklarından çıkartıp yurt penceresinden aşağı atarken, altıncı filoya karşı gösterilerde anti-emperyalist anti-emperyalist gençlik, kurşunlanırken susan satılmış kalem. ler, «Olmaz böyle şey» diye başlık attılar. İstanbul.daki evlerinde oturup, kafayı

EMPERYALIZME KARSI DÜNYA HALKLAR

- Yunanistan'da patlak veren anti.em. peryalist akımı boğmak için iş başına ge. tirilen Kara Albaylar cuntası emperyalist ülkelerin aydınları arasında bile geniş tepkilere yol açmaktadır. Son olarak em peryalizmin araçlarından biri olan Avrupa Konseyinin Siyasî Komitesi hazırladığı raporda Yunanistan'daki anti-demokratik yönetime dikkati çekmektedir. Raporda, faşist cuntanın «her ne pahasına olursa olsun, iktidardan uzaklaştırılması isten-
- Baas Partisinin sol kanadı tarafından yönetilen Suriye'nin Cumhurbaşkanı Nureddin Attasi, Kore Halk Cumhuriyetine (Kuzey) gitmiştir. Emperyalizme karşı iz. lenecek ortak siyaset konusunda temaslar. da bulunacak olan Attasi, Kore Halk Cumhuriyetini ziyaret eden ilk Suriye Cumhurbaşkanıdır.
- Brezilya'daki gerilla harekatı karşı. sında aciz kalan faşist generaller son ça.

- re olarak cezaları arttırmıstır. Her cesit siyasî suçun cezasını artıran yeni kanunla insan hakları ve temel güvenlikler yok edilmektedir. Yeni kanun en olağan suçlar için bile idam çezası koymakta, idam cezasına karşı temyize başvurabilme imkân. nını ortadan kaldırmaktadır.
- Hiç Bir Bloka Bağlı Olmayan Ülke. ler 1970 yılı başında Afrikada Tanzanyanın başkenti Dar es selam'da bir toplantı yapacaklardır. Birleşmiş Milletler toplantısına katılmak için New York'da bulunan Üçüncü Dünya ülkelerinin temsilcilerinin kararlaştırdıkları toplantıda emperyalizme ve irk ayrımına karşı ortak bir cephe ku. rulmasına çalışılacaktır. Öte yandan, Rabat toplantısının baş sabotajcılarından Pakistan, çeşitli emperyalist paktlara üye olduğu halde hiç bir bloka bağlı olmayan ülkeler toplantısına katılmak istemişse de bu isteği reddedilmiş ve toplantıdan çı.

muhabirler, Prag mahreçli haberler yazıp Çek halkının kahramanca (!) direnmesini anlattılar.

Son olarak da Çekoslovakya Komünist Partisi Merkez Komitesi geçen Perşembe ve Cuma günü yaptığı toplantının sonunda alınan kararlarla karşı devrimcilere karşı açık savaş açtı. Parti Merkez Komitesinin Pazar günü açıklanan kararları ile Dubçek Parti Prezidyumundan azledildi. Ayrıca Ulual Meslis başkanlığından da alındı. Onun baş yardımcısı Jozef Smirskovski de hem Merkez Komitesi üyeliğinden, hem de Halk Meclisi başkanlığından uzaklaştırıldı. Oldrich Çernik hükümetindeki, gericilerin de tasfiye edilmesi için hükümet istifa etti ve yeni kurulan hükümette Dubçek çevresine yer, verilmedi.

Parti Birinci Sekreteri Gustav Husak, son yaptığı bir açıklama ile bütün parti üyelerinin kimlik kartlarının yenileneceğini bildirdi. Bu açıklamaya göre, yeni kimlik kartları cağıtılırken, üyenin ideolojik eğilimlerine, particizgisinde bulunup bulunmadığına da dikkat edilecek.

Böylece Çekoslovak Komünist Partisi yeniden kendini derleyip toplamakta ve emperyalizmin desteklediği karşı devrimcilerin verdiği zararı gidermeğe çalışmaktadır.

Libya anti-emperyalist

yolda bir adım daha attı

1 Eylül'den bu yana hızla anti-emperyalist tedbirler alan Libya'nın yeni asker sivil aydın yönetimi, son olarak ülkedeki büyük Amerikan üssüne de el koymuştur. Bilindiği gibi Libya'da Amerikan ve İngiliz askerî üsleri bulunmaktadır. Libya'nın gerici kralı İdris bir taht karşılığında İngiltere'ye Tobruk ve El Adem'de, Amerika'ya da Trablus yakınında üsler vermişti. Bu üç üs içinde en büyüğü Trablus'a on kilometre yakınındaki Wheelus üssüdür. Amerika'nın Libya'daki petrol şirketlerini korumak için orada bulunan üs, halkın desteklediği askerî darbe karsısında hiç bir şey yapamamıştır. Libya'nın askerî yöneticileri darbeden sonra üsden uçuş. ları uzun bir süre yasaklamışlardır.

Uçuşun serbest birakılmasından sonra bu üsten bir Amerikan uçağı ile eski rejimin bir kalıntısının Malta'ya kaçırılması Libya'ının yeni yöneticilerine ne kadar anti-emperyalist olduklarını ortaya koyma fırsatını vermiştir. Amerikan sözcüsünün de üstü kapalı olarak itiraf etmek zorunda kaldığı gibi Libya'nın yeni yöneticileri Amerikanın muhalefetine rağmen bu fırsatı değerlendirerek üssün denetimine el koymuştur.

Üssün denetimini iki kurul gözetmektedir. Bunlardan biri üsdeki faaliyetleri denetlemekte, diğeri ise üsse gelip giden uçak, eşya ve personel işleriyle ilgilenmektedir. Libya hükümeti bu konudaki açıklamasında, böylelikle egemenlikle bağdaşmıyan bir durumun son bulduğunu belirtmektedir.

Libya başbakanı Mahmut Süleyman El. Mağribi de, İngiltere ve Amerika'nın bu ülkede üs bulundurmasına imkân veren anlaşmaların süresi dolduktan sonra yenilenmiyeceğini tekrarlamıştır.

Böylelikle Libya, anti-emperyalizme giden yolda bir adım daha atmıştır. Bu akımı güçlendirmek ve ona gerçekten sahip çıkacak halk kütleleri ile bağ kurabilmesi için şimdi de toprak reformunun yapılacağı gün beklenmektedir.

1917 yılında başarıya ulaşan ilk sos. yalist devrim gerçekleştirildiğinde, ortada dişinden tırnağına kadar silâhlanmış emperyalist ülkeler, onların ezdiği ve sömür. düğü halklar ve uluslar dışında, dünya bir unsur katılıyordu: siyasetine yeni SOSYALIST BIR DEVLET. Lenin önder. liğindeki devrimci Rus proletaryasının ger. çekleştirdiği Sosyalist Rusya ve daha son. ra Sovyetler Birliği uzun bir süre yalnız kaldı. Emperyalist ülkelerin proletaryası ile ezilen ve sömürülen ulus ve halklar tarafından desteklenen Sovyetler Birliğinin yalnızlığı otuz sene kadar sürdü. İkinci Dünya Savaşının sonunda dünyanın den. gesi değişti ve emperyalizm üstüste yedi. ği darbelerin karşısında her geçen gün bilinçlenen diğer ülkelerin proletaryası ye. ni devrimleri gerçekleştiriyordu.

1949 dünya tarihi açısından önemli bir tarihtir. 1 Ekimde 1949'da Çin Halk Cumhuriyetinin kuruluşu emperyalizme karşı indirilen en ağır darbeydi. Böylelik. le dünya nüfusunun dörtte biri emperyalizmin etki alanı dışında kalıyor. Emperyalizmin yüzyıldan fazla bir süredir alabil. diğine sömürdüğü kaynaklar uçup gidiyordu.

Yirminci yüzyılın ikinci yarısında bü-tün dünya bir «Çin mucizesi»nden söz ediyordu. Emperyalizm tarafından alabil diğine sömürülmüş, esrar gibi alışkan. lıklar aşılanarak devrimci eylemin dışında tutulmağa çalışılmış, bütün bun. lar etkisiz kalınca da Çan Kai Şek gibi bir satılmış aracılığıyla boğulmağa çalışılmış, o da yetmemiş bilfiil Amerikan emperyalizminin aracı Pentagon'un askerleri tarafından durdurulmağa uğraşıl. mış, fakat Çin halkının devrimciliği bü. tün engelleri silip süpürmüştü. Yeni Çin ve yöneticileri ellerindeki olanakları de. ğerlendirdiler ve açlık ve sefalet diyarın. dan binlerce megatonluk atom bombası patlayabilecek kadar teknolojide ilerle. miş, ileri bir sanayi kurma yolunda bir toplum yarattılar.

1 Ekim 1969'da Çin Halk Cumhuriye. ti kuruluşunun yirminci yıldönümünü kut. larken, Çin artık emperyalizme karşı sa. vaşan ulusların en büyük desteklerinden biri olmuştur.

Devrimin 20. yıldönümünde ÇKP ve Çin halkının önderi Mao Tsetung şu direftifi yayınlamıştır:

> Çin halkı, emperyalistlere karşı savaşan Asya, Afrika ve Lâtin Amerika halklarının davasını

kutsal bir dava saymakta, bütün anti-emperyalist savaşları sonuna kadar desteklemekte, Asya, Afrika ve Lâtin Amerika halklarına büyük bir sempati ve sevgi ile Kuvvet vermektedir. Çin halkı bütün anti-emperyalist savaşları desteklediği gibi, sömürgecilere karşı çarpışan tüm dünya halklarını da desteklemektedir.

Çin Halk Cmhuriyeti kurulduğunda onu tanımak için özel bir özen gösteren uşak ruhlu Çan Kai Şek'in adasını ve orada baskı altında tutulan insanları tüm Çin halkının temsilcisi olarak görme çabasında olan bütün emperyalist güçler Çin'in çok kısa bir süre içinde gerçekleştirdiği başarıların ışığında onun ihmal edilemiyeceğini görmüşlerdir.

Önce İngiltere, ondan sonra Fransa Ç.H.C.'ni tanımışlar ve onun ardından da bütün emperyalist ülkeler de Çin'le diplomatik ilişkiler kurabilmek için çeşitli yollara başvurmuşlardır.

Çin konusunda yalnız kalan Amerikan emperyalizmi, en aziz ortaklarının dahi kendisi bü konuda yalnız bırakması karşısında, çeşitli yollardan denetimi altına aldığı geri bırakılmış ülkelerin Bir leşmiş Milletlerdeki oyları ile Çin gerçeğini bir süre daha dünya siyasetinin dışında bırakmağa çalışmaktadır.

Emperyalizm, diplomatik oyunların dışında da Çine karşı çeşitli provokas. yonları sürdürülmektedir. Çan Kai Şek'in kendisine hayatı ile sınırlı olarak bağışılanmış adaları bağımsız ilân etmeğe çalışması, gerici Dalay Lama yönetimi altında Tibet'te ayaklanma çıkartma çabası, emperyalizm tarafından ulus gerçeğini dikkate alınmadan çizilen sınırların Hindistan tarafından savunulması gibi olaylarla Çin Halk Cumhuriyetine baskı yalpılmağa çalışılmaktadır.

Ancak gericilerin bütün bu oyunları sökmemiş ve Çin Halk Cumhuriyeti Büyük Proleter Kültür ihtilâlini de gerçekleştirerek kendi iç birliğini sağlamış, kendi içindeki sapmaları tasfiye etmiş olarak 21'inci yılına girmektedir.

Geçen hafta içinde bütün Çin'de kutlanan 20'inci kuruluş yıldönümünü şenlikleri Çin halkının bütün dünyada anti-emperyalist mücadele veren halkların yanında olduğunu ortaya koymasına imkân sağlamıştır.

sveç'ten mektup

Erol Curmak

Nicedir yazamadım sizlere. Çok şey vardı oysa yazacak. Bir Türk olarak, insan olarak ve insanların iyi günler görmesi uğrunda çabalıyan devrimciler olarak yazmamız gerek.

Gelin görün ki, insan he dediğinde eli varmıyor. Vakit olmuyor desek boş. Nedir o hal de bu boşluğun anlamı? Yanıtlıyabildiğim kadarıyla yurdumuzda ve yurt dışında olayların gelişmesindeki baş döndürücü hıza ayak uy. duramamak deyip geçeyim istiyorum.

Türkiye'de ilâç rezaleti aktüel oldu son günler. Aynı günlerde aynı konu burada İs. veç'te de aktüeldi. Sosyal Demokrat hükümet uzun uzun düşünüp taşındıktan sonra aklını başına topladı, tüm ilâç sanayiini «kamulaştırmak, kararı aldı. Karar 1970 yılının ortalarında tam uygulanmış olacak; şimdiden ünlü ilâç fabrikalarının birkaçına durum bildi. rildi, ön uygulama dönemine girildi.

Bizde olduğu gibi başıbozukluk söz konusu değildi oysa. Basit bir müsekkin almak için doktora gitmek gerekmekteydi. İlâç diye su satın almak düşünülemezdi bile. Ve son olarak özel sektörün bu daldaki üretimi geniş çapta ithalâta dayanmamaktaydı. Pharmacia, Kabi, Astra gibi İsveç ilâç yapıcıları. nın yanısıra Bayer, Hoechst ve diğerleri genel üretimin ancak % 20 sini kontrol edebiliyor.

Oturup bir bir bunları duyurmakta yarar görerek çalışmalara başladım. Öyle ya, sosyal adalet cart curt savuran gayri millî iktidarı. mızın halkın en zaruri ihtiyaçlarının sömürülmesinde seyirci kalmaları ya da teşvik edi. ci rol oynamaları nasıl sineye çekilebilirdi ki?

Ayni günler Türkiye'den bir kitap ve bir rapor sureti... Bir sağlık raporuydu bu. Şadi Alkılıç'ın 25.4.1969 günü Haydarpaşa Nu. mune Hastane'sinden aldığı Sağlık Kurulu raporu... Hipertansiyon, Adriel Gallop, Hiperklostretinemi vb. gibi tıbbî terimlerle dolu... Şadi Baba'nın yüreği dayanamıyor, ha durdu ha duracak, Bu durmak üzre olan koca yüreğin sahibinin başından geçenleri lemek istemiyorum burada. Adalet tarihine kapkara bir sayfa daha eklediler bizim ADA-LET PARTILI'ler.

Bu yürek denen nesne nasıl şeyse herseye dayanamıyor. Şadi Baba'nın yüreğinde. ki sancılar beş bin kilometreyi aşıp «Sağlık Raporunun, ve «Şadi Alkılıç Dâvası»nın sa. tırları arasından süzülüp akıyor insanın içi. ne. Gönleşmiş olmadıkça bu yürek dayanamı-

yor bütün bunlara.

Üçbeş arkadaş kafa kafaya veriyoruz. Kurtaralım diyoruz. Ama nasıl? Kaç kişiyiz biz burada? Stockholm.de işçisi, öğrencisi aydını 800 kadar. 800 yürek eder bu. Üstelik masa başlarında yüzlerine kan oturana dek, sesleri kısılana dek bağıra çağıra tartışan, iti. şen_kakışan «Türkiye'yi kurtarmak isteyen» en azından 100 yiğit te hesaba katılmalı. Ne yürek var bunlarda, herbiri «On»a bedel der

Geçenlerde sayın Türkkaya Ataöv açıkla. dı da öğrendik, Türk hukuk tarihi yeni bilim.

sel bulgularla bildiğimizden daha gerilere gidip dayandı. «Türkiye bir Hukuk Devletidir» herşeyden önce. İmanımız tam.

«Türkiye'deki Anti-Demokratik Kurumlarla Mücadele Komitesi» dedi bir dost; ku. ruldu. Kollar sıvandı: Şadi Alkılıç olayı «Türkiye'deki anti demokratik uygulamaların tek örneği değildir, denildi. Mustafa Suphi'lerle başlıyan ve Taylan Özgür'lerle bitmiyen faşist başkı ve terörün kurbanlarından biridir Şadi Baba denildi. Ve o halde «Türkiye'nin demokrasisi için savaş kutsal bir ödevdir, Če birlesildi.

Ertesi gün Deniz Gezmiş'imizi de bu fa-

şistlerin ellerine teslim ettik... Nasıl dayanır bu yürek? Nasıl taşmaz, nasıl patlamaz?

Yunanlılar da var burada. Onlar da işçi, öğrenci ya da aydın. Örgütleri var, didiniyor. lar. Teodarakis Orkestrası gelecekmiş, bilet. lerini getiriyorlar bize; satın, yardım edin diyorlar... Peki diyoruz. Niko'nun gözleri sevinçle ışıldıyor. Tipik Yunanlı şivesiyle konu. şuyor. İsveç Teodarakis'i tanıyor, çok kişi gelecek konsere, çok paramız olacak bu kez diyor ve ekliyor (En befrielse kamp är på väg) bir kurtuluş savaşı yaklaşıyor...

Onlar bizden fazlalar. Onların arasında bir koca yürek bazen «bin»e bedel... Onlar birden 22 yıl sonra başlatmışlardı kurtuluş bizden 22 yıl sonra başlatmışlardı savaşlarını... Churchil telgrafin başında «Ta. mamiyle bir sömürgedeki ayaklanma olarak düşünmeliyiz ve bastırmalıyız, diyordu Pire'čeki kumandanina EAS ve EAM emperya. lizm canavarıyla başbaşa kalıyordu...

Bugün onlar haklı dâvalarını duyurdular İsveç halkına. «Komiteén För Greklands De. mokrasi, (Yunan Demokrasi Komitesi) Isveç halkından destek görüyor.

Biz, Türkiye'deki demokrasinin neme

nem şey olduğunu seremedik gözler önüne. 1967 ağustosunda İsveç televizyonunun tanınmışlarından Güneş ve eşi Barbro Karabuda'lar bir röportaj gezisi nedeniyle bir süre kaldıkları Türkiye'den çıkamıyorlar... Hani şu ANT dergisinde Endonezya katlıamı. nın nedeni olarak «Millî demokratik cephe» yi gösteren ünlü gazetecimiz...

İki gün önce televizyonda yine aynı aile gösterdi. Yine çıkamıyorlarmış. İlgililer «görülen lüzum üzerine» alıkoymuşlar.

1967 ağustosunda 16 yürek bir araya gelip

bu kanunsuzluğu, bu anti-demokratik uygulamayı protesto amacıyla Stockholm Büyükelçiliğine yürüyorlardı... Elçilik ları yol boyunca arabalarıyla bu küçük luluğun her ferdinin fotoğrafını almak dasındaydı... Karabudalar Çıktılar geldiler. Geçmişolsuna gidildi... Şadi Baba özgürdü o günler. Derken Yargıtay Ceza Daireleri Genel Kurulu'nun 29 haziran 1968 tariyli kara rıyla alıverdiler Baba'yı tekrar içeri...

Gittik Karabudaları gördük. Yardım iste, dik. Kurtaralım dedik. Tanımıyorlardı Şadi Alkılıç'ı. Oluruna verdik, tanımaları için elimizdeki gazeteleri dergileri gönderdik, tanıdılar... Tanıdılar da ne oldu sanki? Hiç tanı madılar bile. Yattılar kulaklarının Ve Türkiye'yi kurtarmak üzerine nutuklar sürüp gitti. Gırtlağa dek kızararak, nefesleri kısılana dek sürüp gitti bu. Oysa birşeyler yapılabilirdi. Çevreleri vardı, paraları vardı; Türk halkının sahip olmadığı daha neleri vardı... Ama Türk halkının yüreğindeki sı. zıltılar onların yumuşak ve etli yüreklerinin sert duvarını aşamıyor olmalıydı...

Bugün, «İsveç Dışişleri Bakanlığı bizim serbest bırakılmamız için yardım etmelidir» diyen bu yürekler zamanında milyonlarca Türkün ıztırabını duyarak ve de Türkiye'nin demokrasisini amaçlıyarak kendilerini yorsalardı bütün bunlar olur muydu? Biz yine de Türkiye'nin demokrasisi sorununu bir bütün olarak alıp «Gerçekten demokratik ve bağım. sız bir Türkiye, diyoruz.

Evet biz Türkiye'nin demokrasisinin ne. me nem şey olduğunu seremedik gözler önü. ne. Bizim aydınlar yetiniyorlar bu kadarıyla. Ama akıllanacaklar.

Görüyorsunuz dostlarım, dert çok. Bunca derdin arasından ayıklama da olmuyor. İlâç sorunu diyorsun, tam bağımsız gerçekten demokratik bir Türkiye diyorsun... Hepsi birbirine bağlı. Türk Solu'nda Berlin'de çıkan KURTULUŞ'un eleştirisini okuyorum içim sızlıyor yine. Kurtuluş adını ben koymuştum. 50 yıl önceki kurtuluşun devamı olsun diye. Arkadaşlar hızlı bir gelişme içindeydiler, gerçekleri çok iyi görmeye başlamışlardı. Düşündüğümüz olmadı. Bugün hani bir lâf daha etsem hain ilân edecekler diye korkuyorum. Düne kadar aklımıza gelmezken «Küçük burjuva» olčuk zati. Bakalım yarın neler olacak. Yeter ki bu yürek dayana.

TÜRK SOLU: Haftalık Gazete * Sahibi: Şerif Tekben * Sorumlu Yazı İşleri Müdürü : Bora Gözen * İdare Yeri, Yazışma ve Abone Adresi : Divanyolu Cad. No. 83/3 - Sultanahmet/İstanbul, Telefon : 27 39 61 * Ankara Temsilciliği : Ahmet Say * Dizgi : Yüksel Baskı :

Dilek Matbaası * İstanbul Dağıtımı : Fuat Büte, Ankara Caddesi No. 34, Tel.: 278949 * Anadolu Dağıtımı : GA-ME-DA * Yıllık Abonesi : Yurt İçi 40 TL., Avrupa Uçak : 80 TL., Amerika Uçak: 170 TL., * Hân San.: 20 TL., Yayın Hânları yüzde elli indirimlidir.